

Kaupunginvaltuusto

12.12.2022

Aika 12.12.2022 klo 14:00 - 18:58**Paikka** Kaupungintalo, 9. kerros, valtuustosali**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 99	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 100	Pöytäkirjan tarkastus	5
§ 101	Yhtiön oman pääoman vahvistaminen, Kemin Matkailu Oy	6
§ 102	Meri-Lapin kuntapalvelut purkusopimus käsiteltäväksi	11
§ 103	Valtuutettu Hannu Peurasaaren aloite Valtakadun kävelyosuuden kehittämisestä	15
§ 104	Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026	22
§ 105	Hallintosäännön päivitys	42
§ 106	Rahaston perustaminen	44
§ 107	Pirita Hyötylän eropyyntö luottamustoimesta	46
§ 108	Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kevään 2023 kokousajat	47
§ 109	Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite kaveria ei jätetä, ei ainakaan Kemissä	48
§ 110	Valtuutettu Paavo Väyrysen ja yhdentoista muun valtuutetun aloite Kemin kulttuurien talo - Sauvotalo	50

Kaupunginvaltuusto

12.12.2022

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Aheinen Ritva	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Alamommo Jaakko	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Auvinen Sari	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Ekorre Sari	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Hanhisuanto Kari	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Heiskanen Päivi	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Helske Kalle	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Herrala Jukka	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Huusko Kalle	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Hyötylä Pirita	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Härkönen Heikki	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Ikäläinen Jukka	14:00 - 18:58	Valtuuston 3. vpj.	
	Jestilä Teija	14:00 - 18:58	Valtuuston 1. vpj.	
	Järvelä Viivi	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Kalasniemi Jani	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Keskikallio Raimo	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Kettunen Matti	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Koivulehto Mikko	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Koskela Päivi	14:00 - 17:15	Jäsen	
	Kourula Tuire	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Kumpulainen Tytti	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Kunnari Jukka	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Laitila Minna	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Laitinen Marja-Leena	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Miettunen Ulla	14:00 - 18:58	Valtuuston 2. vpj.	
	Mustafi Albana	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Mäkinen Tuula	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Määttä Joni	18:40 - 18:58	Jäsen	
	Nevala James	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Pasoja Jouko	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Peurasaari Hannu	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Puro Juha	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Tervahauta Aimo	14:00 - 18:58	Jäsen	
	Tiitinen Pekka	14:00 - 18:58	Jäsen	
Tuokila Eero	14:00 - 18:58	Jäsen		
Vahtola Iida	14:00 - 18:58	Jäsen		
Viitala Reijo	14:00 - 18:58	Valtuuston pj.		
Väyrynen Paavo	14:00 - 17:15	Jäsen		
Zerni Sami	14:00 - 18:58	Jäsen		
Heikka Merja	14:00 - 18:58	Varajäsen		
Juopperi Jarmo	14:00 - 18:58	Varajäsen		
Koskela Iina	14:00 - 18:58	Varajäsen		
Tiensuu Leena	14:00 - 18:58	Varajäsen		
Ketola Arja	14:00 - 18:58	Edustaja, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto		
Muu	Heberg Katri	14:00 - 18:58	Taluspäällikkö	
	Koskela Jani	14:00 - 18:58	Henkilöstöpäällikkö	
	Nikander Mervi	14:00 - 18:58	Elinvoimajohtaja	
	Pöykiö Risto	14:00 - 18:58	Vs. ympäristöjohtaja	
	Rauvala Kaisa	14:00 - 18:58	Hyvinvointijohtaja	
	Ruotsalainen Matti	14:00 - 18:58	Kaupunginjohtaja	
	Salmela Essi	14:00 - 18:58	Kaupunginlakimies	
	Vilén Jukka	14:00 - 18:58	Hallinto- ja kehitysjohtaja, sihteeri	
	Löppönen Jaakko	14:00 - 14:32	Toimitusjohtaja, Kemin Matkailu Oy	§ 101
	Laapotti Timo	14:00 - 18:58	ICT-asiantuntija, kokouksen tekninen tuki	

Poissa Anttila Mikko
Lescelius Marko
Moisio Jani
Pullola Harri
Kinnunen Jami
Matinlassi Nina

Allekirjoitukset

Reijo Viitala
puheenjohtaja
§ 99-100, 102-110

Teija Jestilä
puheenjohtaja
§ 101

Jukka Vilén
sihteeri

Käsitellyt asiat

99 - 110 §

Pöytäkirjan tarkastus Kemissä _____.12.2022

Pirita Hyötylä
pöytäkirjantarkastaja

Heikki Härkönen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Yleisessä tietoverkossa _____ .12.2022

Todistaa

Jukka Vilén
hallinto- ja kehitysjohtaja

Kaupunginvaltuusto

§ 99

12.12.2022

Laillisuus ja päätösvaltaisuus**Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 99**

Kutsu valtuuston kokoukseen on julkaistu yleisessä tietoverkossa 7.12.2022 sekä Lounais Lappi -lehdessä 8.12.2022 eli neljä päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu ja esityslista on toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille 7.12.2022 eli hallintosäännön 102 § ja 103 § mukaisesti.

Seuraavat valtuutetut ovat ilmoittaneet olevansa estyneitä saapumasta valtuuston kokoukseen, minkä johdosta kokoukseen on kutsuttu varajäsen:

Esteen ilmoittanut:

Joni Määttä

Mikko Anttila

Harri Pullola

Jani Moisio

Kutsuttu varajäsen:

Iina Koskela

Raija Haapa, estynyt

Leena Tiensuu

Merja Heikka

Jarmo Juopperi

Ei ilmoittanut esteestä:

Marko Lescelius

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Valtuutettujen läsnäolo todettiin sähköisesti. Osallistujalista on liitteenä. Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Liitteet

[1] Osallistujalista_2022-12-12

Kaupunginvaltuusto

§ 100

12.12.2022

Pöytäkirjan tarkastus**Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 100**

Julkisessa kokouskutsussa on ilmoitettu, että **pöytäkirja** on yleisön nähtävänä **yleisessä tietoverkossa** perjantaina **16.12.2022**.

Pöytäkirja tarkastetaan torstaina 15.12.2022 klo 15.00 kaupunginkansliassa.

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Pirita Hyötylä ja Heikki Härkönen, varalle Jukka Ikalainen ja Teija Jestilä.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pirita Hyötylä ja Heikki Härkönen, varalle Jukka Ikalainen ja Teija Jestilä.

Kaupunginhallitus	§ 334	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 101	12.12.2022

Yhtiön oman pääoman vahvistaminen, Kemin Matkailu Oy

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 334

Valmistelu

Talouspalvelut, talouspäällikkö Katri Heberg 23.11.2022

Kemin Matkailu Oy on 23.11.2022 esittänyt kaupungille, että kaupunki tekee yhtiöön pääomasijoituksen, jolla vahvistetaan yhtiön omaa pääomaa 1,0 miljoonalla eurolla. Sijoitus vahvistaisi sekä yhtiön omaa pääomaa että varmistaisi yhtiön käyttöpääoman riittävyyttä lisäämättä yhtiön kokonaisvelkaantumista. Yhtiön toiminnan turvaaminen ja talouden vakauttaminen oman pääoman vahvistamisen muodossa on yhtiön mukaan välttämätön sekä liikevaihdon kehityksen kannalta että yhtiön kyvyille hoitaa sen vastuut ja velvollisuudet vieraan pääoman suhteen.

Liitteet

Esitys Kemin Matkailu Oy:n taseen vahvistamisesta, Salassa pidettävä, Julkl 24.1. § 17 k

Kemin Matkailu Oy (jäljempänä Matkailu) on ollut ahdingossa koronapandemian vuoksi vuoden 2020 keväästä lähtien. Toiminnan ennustaminen ja riskien hallinta on ollut hankalammin ennakoitavissa, nopeat muutokset näkyvät mm. katteessa sekä kannattavuudessa, vuosittainen liikevaihto laski vuoden 2019 6,5 miljoonasta eurosta vuoden 2021 900 000 euroon. Yhtiö on selviytynyt juoksevista menoista valtion kustannustuella, kaupungin tilapäisrahoituksella ja kuluja karsimalla. Lisäksi yhtiö on joutunut uudelleenjärjestelemään lainoja, nostamaan kaupungilta lainaa Osuuspankin lainan lyhennysten maksamiseen ja Sammon telakointia varten. Näistä toimenpiteistä huolimatta yhtiö ei pysty selviytymään velvoitteistaan ilman omistajan toimenpiteitä. Matkailu on kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö.

Matkailulla on Kemin Seudun Osuuspankista pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseen noin 7,1 miljoonaa euroa ja kaupungin myöntämiä antolainoja 2,0 miljoonaa euroa. Kaupunki on taannut Matkailun Osuuspankista olevia lainoja enimmäismäärältään 1,6 miljoonaa euroa. Velkojensa vakuudeksi yhtiö on yleispantannut sekä Osuuspankille että kaupungille kiinnitykset yhtiön irtaimeen omaisuuteen sekä kiinnitykset tontin vuokraoikeuteen ja rakennuksiin Matkailun hallinnoimalla alueella, jolla sijaitsee yhtiön omistamat Villat ja Ympärivuotinen Lumilinna. Kaupungin etusija Osuuspankin saatavien jälkeen. Näiden lisäksi yhtiö on pantannut kaupungin saatavien vakuudeksi aluskiinnityksen Jäänmurtaja Sampoon.

Kaupunki on selvittänyt eri vaihtoehtoja Matkailun rahoitustilanteen ratkaisemiseksi. Eri rahoitusvaihtoehtojen käyttämistä säätelee lainsäädäntö ja EU:n valtiotukisäännökset.

Matkailun rahalaitoslainojen mahdollista takaamista säätelee kuntalaki, jonka mukaan kaupungin on saatava takauksensa vastineeksi yhtiöltä vakuuksia. Matkailun nykyiset vakuudet on käytetty, eikä yhtiöllä ole antaa

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 334 28.11.2022
§ 101 12.12.2022

lisää vakuuksia, joten lainan takaaminen ei ole mahdollista. Tilanne on vastaava, jos kaupunki lainoittaa yhtiötä suoraan.

Yhtiön esittämä oman pääoman vahvistaminen kaupungin pääomasijoituksena yhtiöön on mahdollinen vaihtoehto ratkaista yhtiön rahoitustilanne. Riittävällä omalla pääomalla on vaikutuksia yhtiön toimintaan, kuten luottokelpoisuuteen, yhtiöltä perittävän koron tasoon sekä maineeseen. Lisäksi riittävä oma pääoma on edellytys taloudellisista velvoitteista selviytymiseen pitkällä aikavälillä.

Yhtiön omaa pääomaa voidaan vahvistaa tekemällä pääomasijoitus vastikkeetta joko yhtiön osakepääomaan tai vapaaseen omaan pääomaan eli yleensä yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP-rahasto). Kaupungin näkökulmasta yksinkertaisin tapa sijoittaa varoja yhtiöön on tehdä sijoitus SVOP-rahastoon, koska osakepääoman korottamisen yhteydessä osakepääoman korotus on ilmoitettava kaupparekisteriin rekisteröitäväksi. Lisäksi varojen palauttaminen on aikanaan helpompaa SVOP-rahastosta kuin osakepääomasta.

SVOP-rahasto on yritykseen tehty oman pääoman mukainen sijoitus, jossa yrityksen osakas tai muu taho lainaa yritykselle rahaa korottomasti. SVOP voi olla vastikkeellinen, jos esimerkiksi annetaan uusia osakkeita osakeannissa, tai vastikkeeton, jolloin omistaja ei saa vastikkeeksi yhtiön osakkeita tai muuta vastiketta. SVOP -sijoituksesta on suositeltavaa tehdä sopimus sijoittajan ja yhtiön välillä, minkä lisäksi myös yhtiön hallituksen tulee päättää SVOP-rahoituksen vastaanottamisesta yhtiöön. SVOP-rahastosta säädetään osakeyhtiölain 8:2 §:ssä.

SVOP-rahastosta voidaan joustavasti palauttaa varoja osakkaille edellyttäen, että yhtiössä on voitonjakokelpoisia varoja, eikä SVOP:in palauttamiseen ole sovittu mitään erityisehtoja. Varat maksetaan yhtiön osakkeenomistajille heidän omistussuhteidensa mukaisesti (ellei yhtiöjärjestys määrää muuta), riippumatta siitä kuka lainan (sijoituksen) on antanut. SVOP -rahaston varojen jaosta päättää yhtiökokous hallituksen esityksen pohjalta. Koska sijoitus SVOP -rahastoon on oman pääoman ehtoinen, noudatetaan rahastosta jaettavaan varoihin osakeyhtiölain 13:1 §:n varojen jakamiseen liittyviä säännöksiä. Varojen palautuksesta päätetään yhtiökokouksessa hallituksen esityksen pohjalta yhtiön voitonjakokelpoisten varojen (vapaan oman pääoman) puitteissa.

Pääomalainaa on mietitty yhtenä vaihtoehtona. Koska kirjanpito-säännösten mukaan pääomalaina tulee merkitä vieraan pääoman eräksi, pääomalaina ei lisää yhtiön omaa pääomaa, mikä olisi tärkeää, koska yhtiön oman pääoman tilanteella on vaikutusta yhtiön sidosryhmiin nähden. Oman pääoman tilanne kertoo paljonko yhtiöllä käytännössä on puskuria mahdollisia epäsuotuisia jaksoja kohtaan.

Pääomalaina lisätään osakeyhtiölain perusteella laskennallisesti omaan pääomaan vain arvioitaessa oman pääoman menettämiseen liittyvää rekisteröintivelvollisuutta. Pääomalaina on maksettava takaisin lainan antajalle ennen kuin yhtiö voi jakaa voitonjakokelpoisia varoja osinkoina. Osakeyhtiölain 12 luku § 1 mukaan pääomalainan pääoma ja korko saadaan maksaa lainan antajalle yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 334 28.11.2022
§ 101 12.12.2022

kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Myös pääomallainan myöntämisessä on otettava huomioon EU:n valtioneukisääntely ja kuntalaki.

Pääomittamisessa on huomioitava sekä EU:n valtioneukisääntely että kuntalaki

Valtioneukisääntelyn mukaan yritykselle ei saa antaa tukea, joka vääristäisi tai uhkaksi vääristää kilpailua. Lainaehtojen tulee olla markkinaehtoisia, jolloin järjestelyyn ei sisälly valtioneuksi katsottavaa taloudellista etua. Lisäsiointustoimenpiteet tappiolliseen yhtiöön voivat olla markkinaehtoisia, mikäli niillä kyetään tervehdyttämään yhtiön talous ja suojaamaan kunnan yhtiöön aiemmin tekemien pääomasijoitusten säilyminen. Valtioneukisääntelyn mukaan julkiseksi tueksi ei katsota sellaista kunnan yhtiöön tekemää sijoitusta, joka on tehty yksityiseen sijoittajaan verrattavissa olevissa olosuhteissa:

- sijoitukselle odotetaan tuottoa, joka voi muodostua yhtiön osakkeen arvon kohoamisesta tai osinkotuotosta
- yhtiön taloudellinen tilanne on perusteellisesti selvitetty ja taloudellisissa vaikeuksissa olevaan yhtiöön suhtaudutaan varauksella
- sijoitus turvaa yhtiöön aikaisemmin tehdyt panostukset.

Myös kaupungin omalle yhtiölleen tekemät sijoitukset kuuluvat EU:n valtioneukisääntelyn piiriin, joten sijoitusta on arvioitava myös tältä osin. Kysymys ei ole ilmoitusvelvollisuuden alaisesta tuesta, jos se on markkinaehtoinen eli kaupungilla on perusteltuja tuotto-odotuksia omalle pääomalle. Kaupungin tuottovaatimus on arvioitava päätöstä tehtäessä.

Kuntalain 129 § säätelee lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antamista seuraavasti: Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kuntalain 129 §:n 2 mom. mukaan kunta voi myöntää lainan, takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Kuntalain 7 §:n mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät. Kuntalain 1 §:n 2 mom. mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten luominen kuuluu kunnan itsehallinnollisten tehtävien toimialaan, koska sillä lisätään ja edistetään alueen elinvoimaa.

EU:n valtioneukisäännösten ja kuntalain edellytysten täytyminen Matkailun oman pääoman vahvistamisessa

Huomioiden yhtiön tulevaisuuden näkymät sekä sen, että ilman pääomittamista yhtiöön aikaisemmin tehdyt sijoitukset menettäisivät arvonsa, esitettyä pääomittamista voidaan pitää markkinaehtoisena

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 334 28.11.2022
§ 101 12.12.2022

toimena.

Kaupunki voi odottaa sijoitukselle tuottoa osinkoina vähintään 500 000 euroa vuodesta 2024 alkaen. Arviointi yhtiöstä sijoituskohteena perustuu sen historiallisiin tunnuslukuihin, mutta keskeinen painoarvo arvioinnissa asetetaan yhtiön tulevaisuuden näkymiin. Matkailu on laatinut esityksen yhtiön keskipitkän välin toiminnasta, esitys sisältää keskeiset toimenpiteet yhtiön liiketoiminnan kehittämisessä sekä ennusteen liikevaihdon ja tuloksen kehittymisestä vuosina 2022 – 2026. Kyseinen esitys on esitetty kokouksen liitemateriaalina. Vaikka yhtiön tämänhetkinen tilanne on huono, näkee yhtiön hallitus yhtiön tulevaisuudessa positiivisia seikkoja

- yhtiön toiminnan peruskivijalkana ja kehityksen perustana toimivat yhtiön tunnetut vahvat tuotekärjet sekä aiemmin tehdyt investoinnit; Jäänmurtaja Sampo sekä Ympärivuotinen LumiLinna,
- varaustilanne on palautumassa pandemian jälkeen,
- yhtiö pystyy vähentämään lainamäärää,
- yhtiön tuloksen odotetaan kääntyvän positiiviseksi vuodesta 2023 alkaen.

Pääomasijoitus ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Pääomasijoituksiin ei sisälly mitään vakuusvaateita eli yhtiö ei anna oman pääoman ehtooselle rahoitukselle vakuuksia.

Kaupungin omistus matkailuyhtiössä perustuu kaupungin pyrkimykseen saada matkailijoita kaupunkiin ja työllistää samalla paikallisia ihmisiä sekä mahdollistaa matkailuun tukeutuvien yritysten ja yrittäjien toiminnan kehittymistä. Sampo ja Lumilinna ovat alueen matkailun kärkituotteet, niillä on oleellinen vaikutus yhtiön ja koko alueen matkailuyritysten toimintaan. Kaupunki on harjoittanut matkailutoimintaa vuodesta 1987 alkaen; Jäänmurtaja Sampo, Ympärivuotinen LumiLinna. Näin matkailu voidaan katsoa kuuluvan kaupungin toimialaan, yhtiö toteuttaa kaupungin elinkeino-politiikkaa ja yhtiön toimintaedellytysten turvaaminen kuuluu kaupungin toimialaan.

Vuoden 2023 talousarvion investointiosassa on varauduttu Matkailun oman pääoman vahvistamiseen kaupungin pääomasijoituksella. Kaupungin on varauduttava sijoituksen rahoittamiseen nostamalla luottoa ulkoiselta rahoittajalta.

Hallintosäännön 81 §:n mukaan **valtuusto** päättää kunnan kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se päättää seuraavaa

- Kemin kaupunki tekee 1,0 miljoonan euron pääomasijoituksen Kemin Matkailu Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon
- sijoitetun vapaan pääoman sijoituksesta tehdään sopimus sijoittajan eli kaupungin ja yhtiön välillä
- kaupunginhallitus edellyttää yhtiöltä säännöllistä raportointia yhtiön taloudellisesta tilanteesta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 334 28.11.2022
§ 101 12.12.2022

Päätös

Päivi Koskela ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyyn (palvelussuhdejäävi) ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että se päättää seuraavaa

- Kemin kaupunki tekee 1,0 miljoonan euron pääomasijoituksen Kemin Matkailu Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon
- sijoitetun vapaan pääoman sijoituksesta tehdään sopimus sijoittajan eli kaupungin ja yhtiön välillä
- kaupunginhallitus edellyttää yhtiöltä säännöllistä raportointia yhtiön taloudellisesta tilanteesta.

**Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 101
699/02.05.05/2022****Päätösehdotus**

Kaupunginvaltuusto päättää, että

- Kemin kaupunki tekee 1,0 miljoonan euron pääomasijoituksen Kemin Matkailu Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon
- sijoitetun vapaan pääoman sijoituksesta tehdään sopimus sijoittajan eli kaupungin ja yhtiön välillä
- kaupunginhallitus edellyttää yhtiöltä säännöllistä raportointia yhtiön taloudellisesta tilanteesta.

Päätös

Puheenjohtaja Reijo Viitala ja valtuutettu Päivi Koskela ilmoittivat esteellisyytensä (intressijäävejä) asian käsittelyyn ja poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi. Varapuheenjohtaja Teija Jestilä toimi puheenjohtajana asian käsittelyn ajan.

Kemin Matkailu Oy:n toimitusjohtaja Jaakko Löppönen vastasi valtuutettujen kysymyksiin.

Kari Hanhisuanto esitti, että päätösehdotuksen kolmanteen kohtaan täydennetään ”raportointia neljännesvuosittain”.
Esitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginvaltuusto päätti, että

- Kemin kaupunki tekee 1,0 miljoonan euron pääomasijoituksen Kemin Matkailu Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon
- sijoitetun vapaan pääoman sijoituksesta tehdään sopimus sijoittajan eli kaupungin ja yhtiön välillä
- kaupunginhallitus edellyttää yhtiöltä säännöllistä raportointia yhtiön taloudellisesta tilanteesta.

Liitteet

[2] Esitys_taseenvahvistamisesta_KeminMatkailuOy_112022
(Salassa pidettävä JulKL 24.1. § 17 k.)

Kaupunginhallitus	§ 340	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 102	12.12.2022

Meri-Lapin kuntapalvelut purkusopimus käsiteltäväksi

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 340

Valmistelu

Sote- ja aluehallintouudistus (jäljempänä "SOTE-uudistus") aiheuttaa muutoksia Meri-Lapin kuntapalvelut liikelaitoskuntayhtymän (jäljempänä "MLKP") omistajapohjaan 1.1.2023 lukien, kun Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä purkautuu ja siirtyy osaksi Lapin hyvinvointialuetta. Lapin hyvinvointialue ei voi nykyisen lainsäädännön mukaan olla jäsenenä liikelaitoskuntayhtymässä ja tästä syystä MLKP:n toiminnan juridista muotoa on tarpeen järjestellä uudelleen, jotta MLKP:n toiminta voi jatkua häiriöttä SOTE-uudistuksesta huolimatta. MLKP on selvittänyt uudelleenjärjestämisen vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia ja toiminnan uudelleenjärjestäminen on todettu tarkoituksenmukaisimmaksi toteuttaa yhtiöittämillä MLKP:n koko toiminta toimintaa jatkavaan uuteen osakeyhtiöön, minkä jälkeen MLKP puretaan. Muutos tulee toteuttaa vuoden 2022 aikana.

MLKP:n johtokunta on aloittanut MLKP:n toiminnan yhtiöittämisen valmistelun ja perustanut toiminnan vastaanottavan osakeyhtiön Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n. MLKP on käyttänyt asiassa asiantuntijana KPMG Oy Ab:tä. Yhtiöittäminen on tarkoitus toteuttaa siten, että MLKP myy koko toimintansa liiketoimintakaupalla perustamalleen osakeyhtiölle. Kaupassa uudelle yhtiölle siirtyisivät myös MLKP:n kaikki voimassa olevat sopimukset ja koko henkilöstö. Kauppahinta (arviolta noin 1,05 M€) on tarkoitus jättää kokonaan velaksi. MLKP on hakenut ja saanut Verohallinnolta järjestelyn arvonnlisäverotusta (oppilaitosten ateriapalvelut) sekä järjestelyn tuloverotusta koskevat ennakkoratkaisut. Liiketoimintakauppa on tarkoitus toteuttaa ennen vuodenvaihdetta 2022. MLKP:n johtokunta tulee tuomaan MLKP:n toiminnan yhtiöittämisestä päättämisen sekä yhtiöittämistä varten valmistellut asiakirjaluonnokset yhtymäkokouksen käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi 10.11.2022.

Liiketoimintakaupan jälkeen MLKP puretaan. MLKP:llä purkuhetkellä taseessaan olevat Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeet ja kauppahintavelka siirtyvät purussa jäsenille jako-osana. Meri-Lapin kuntapalvelut Oy jatkaa MLKP:n toimintaa ns. in-house yhtiönä. MLKP:n purku tullaan toteuttamaan viimeistään 31.12.2022. MLKP:n purkamisen edellyttää MLKP:n jäsenten valtuustojen päätöksiä asiassa. MLKP:n jäsenten valtuustojen tulee päättää MLKP:n purkamisesta ja käsitellä ja hyväksyä purkusopimuksen ehdot siten, että MLKP purkautuu viimeistään 31.12.2022.

MLKP:n nykyisistä jäsenistä tulee Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeenomistajia MLKP:n purkautuessa ja osakkeet jakautuvat MLKP:n nykyisten jäsenosuuksien mukaisesti. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osuutena saamat osakkeet Lapin hyvinvointialueelle. Osana prosessia jäsenten tulee valmistella ja allekirjoittaa Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakassopimus. MLKP:n purussa jäsenille tulee

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 340 28.11.2022
§ 102 12.12.2022

maksettavaksi varainsiirtovero Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n jäsenille siirtyvistä osakkeista osakkeiden käyvän arvon perusteella.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1) päättää, että Kemin kaupunginvaltuusto osaltaan yhdessä Keminmaan kunnan, Simon kunnan ja Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä päättää purkaa Meri-Lapin kuntapalvelut liikelaitoskuntayhtymän sen jälkeen, kun liikelaitoskuntayhtymän palvelutoiminta on kokonaisuudessaan yhtiöitetty liiketoimintakaupalla Meri-Lapin kuntapalvelut Oy- nimiseen osakeyhtiöön; ja

2) päättää, että MLKP puretaan viimeistään 31.12.2022. MLKP:lla purkuhetkellä taseessa olevat Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeet ja kauppahintavelka siirtyvät purussa jäsenille jako-osana purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osuutena saama omaisuus Lapin hyvinvointialueelle. Luonnos purkusopimuksesta on päätöksen liitteenä [x].

3) päättää hyväksyä, että MLKP:n nykyisistä jäsenistä tulee Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeenomistajia MLKP:n purkautuessa ja, että osakkeet jakautuvat MLKP:n purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osana saamat osakkeet Lapin hyvinvointialueelle. Jäsenten tulee valmistella ja allekirjoittaa Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakassopimus. Luonnos osakassopimuksesta on päätöksen liitteenä [x].

Kemin kaupunki hyväksyy osaltaan osakassopimuksen ehdot ja valtuuttaa kaupunginjohtajan viimeistelemaan ja allekirjoittamaan osakassopimus. Lapin hyvinvointialue sitoutuu osakassopimukseen omalta osaltaan vuoden 2022 aikana.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto

1) päättää, että Kemin kaupunginvaltuusto osaltaan yhdessä Keminmaan kunnan, Simon kunnan ja Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä päättää purkaa Meri-Lapin kuntapalvelut liikelaitoskuntayhtymän sen jälkeen, kun liikelaitoskuntayhtymän palvelutoiminta on kokonaisuudessaan yhtiöitetty liiketoimintakaupalla Meri-Lapin kuntapalvelut Oy- nimiseen osakeyhtiöön; ja

2) päättää, että MLKP puretaan viimeistään 31.12.2022. MLKP:lla purkuhetkellä taseessa olevat Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeet ja kauppahintavelka siirtyvät purussa jäsenille jako-osana purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osuutena saama omaisuus Lapin hyvinvointialueelle. Luonnos purkusopimuksesta on päätöksen liitteenä [x].

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 340 28.11.2022
§ 102 12.12.2022

3) päättää hyväksyä, että MLKP:n nykyisistä jäsenistä tulee Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeenomistajia MLKP:n purkautuessa ja, että osakkeet jakautuvat MLKP:n purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osana saamat osakkeet Lapin hyvinvointialueelle. Jäsenten tulee valmistella ja allekirjoittaa Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakassopimus. Luonnos osakassopimuksesta on päätöksen liitteenä [x].

Kemin kaupunki hyväksyy osaltaan osakassopimuksen ehdot ja valtuuttaa kaupunginjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan osakassopimus. Lapin hyvinvointialue sitoutuu osakassopimukseen omalta osaltaan vuoden 2022 aikana.

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 102
661/00.01.00.00/2022

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

1) päättää, että Kemin kaupunginvaltuusto osaltaan yhdessä Keminmaan kunnan, Simon kunnan ja Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä päättää purkaa Meri-Lapin kuntapalvelut liikelaitoskuntayhtymän sen jälkeen, kun liikelaitoskuntayhtymän palvelutoiminta on kokonaisuudessaan yhtiöitetty liiketoimintakaupalla Meri-Lapin kuntapalvelut Oy- nimiseen osakeyhtiöön; ja

2) päättää, että MLKP puretaan viimeistään 31.12.2022. MLKP:lla purkuhetkellä taseessa olevat Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeet ja kauppahintavelka siirtyvät purussa jäsenille jako-osana purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osuutena sama omaisuus Lapin hyvinvointialueelle. Luonnos purkusopimuksesta on päätöksen liitteenä.

3) päättää hyväksyä, että MLKP:n nykyisistä jäsenistä tulee Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakkeenomistajia MLKP:n purkautuessa ja, että osakkeet jakautuvat MLKP:n purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osana saamat osakkeet Lapin hyvinvointialueelle. Jäsenten tulee valmistella ja allekirjoittaa Meri-Lapin kuntapalvelut Oy:n osakassopimus. Luonnos osakassopimuksesta on päätöksen liitteenä.

Kemin kaupunki hyväksyy osaltaan osakassopimuksen ehdot ja valtuuttaa kaupunginjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan osakassopimus. Lapin hyvinvointialue sitoutuu osakassopimukseen omalta osaltaan vuoden 2022 aikana.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 340 28.11.2022
§ 102 12.12.2022

Päätös

Kaupunginvaltuusto

1) päätti, että Kemin kaupunginvaltuusto osaltaan yhdessä Keminmaan kunnan, Simon kunnan ja Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä päättää purkaa Meri-Lapin kuntatalvelut liikelaitoskuntayhtymän sen jälkeen, kun liikelaitoskuntayhtymän talvelutoiminta on kokonaisuudessaan yhtiöitetty liiketoimintakaupalla Meri-Lapin kuntatalvelut Oy- nimiseen osakeyhtiöön; ja

2) päätti, että MLKP puretaan viimeistään 31.12.2022. MLKP:lla purkuhetkellä taseessa olevat Meri-Lapin kuntatalvelut Oy:n osakkeet ja kauppatalvelut siirtyvät purussa jäsenille jako-osana purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osuutena saama omaisuus Lapin hyvinvointialueelle. Luonnos purkusopimuksesta on päätöksen liitteenä.

3) päätti hyväksyä, että MLKP:n nykyisistä jäsenistä tulee Meri-Lapin kuntatalvelut Oy:n osakkeenomistajia MLKP:n purkautuessa ja, että osakkeet jakautuvat MLKP:n purkuhetken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkautuessa siirtyy sen jako-osana saamat osakkeet Lapin hyvinvointialueelle. Jäsenten tulee valmistella ja allekirjoittaa Meri-Lapin kuntatalvelut Oy:n osakassopimus. Luonnos osakassopimuksesta on päätöksen liitteenä.

Kemin kaupunki hyväksyy osaltaan osakassopimuksen ehdot ja valtuuttaa kaupunginjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan osakassopimus. Lapin hyvinvointialue sitoutuu osakassopimukseen omalta osaltaan vuoden 2022 aikana.

Liitteet

- [3] Purkusopimus / Meri-Lapin kuntatalvelut
- [4] Liite 1 Alustava esitys Jäsenten jako-osuuksista Liikelaitoskuntayhtymän purussa
- [5] Osakassopimus Meri-Lapin kuntatalvelut Oy

Ympäristölautakunta	§ 97	15.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 350	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 103	12.12.2022

Valtuutettu Hannu Peurasaaren aloite Valtakadun kävelyosuuden kehittämisestä**Kaupunginvaltuusto 05.09.2022 § 71**

Valtuutettu Hannu Peurasaari esitti seuraavan aloitteen:

Me allekirjoittaneet esitämme valtuustoaloitteena, että kaupunki ryhtyisi toimenpiteillään kehittämään Valtakadun kävelykatuosuutta.

Useat Kemin keskustan yrittäjät ovat voimakkaasti toivoneet autokaistan avaamista nykyiselle kävelykadulle joko yksisuuntaisena pohjoisesta etelään suuntautuvana tai kaksisuuntaisena.

Perusteluina yrittäjät ovat esittäneet, että nykyinen järjestely, jossa osa Valtakadusta on ainoastaan jalankulkijoiden käytettävissä, on vähentänyt kävelykadun varrella sijaitsevien yritysten asiakkaiden määrää huomattavasti.

Valtakadun kävelykatuosuus on valmistunut vuonna 2021, ja kaupunki on silloin saanut Euroopan aluekehitysrahaston tukea investointiin. Kävelykatua on nyt mahdollista kehittää, muuttaa, ja myös avata siihen autokaista hidaskatuna kävelykadun rakentamisen yhteydessä saadun EAKR:n investointituen tukisääntöjen enää vaikuttamatta asiaan tai rajoittamatta muutostoimenpiteitä.

Päätös Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 12.09.2022 § 261

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus pyytää asiaan elinvoimalautakunnan ja ympäristölautakunnan yhteisen lausunnon. Lausuntoa varten tulee kuulla keskustan yrittäjiä.

Päätös Kaupunginhallitus päätti pyytää asiaan elinvoimalautakunnan ja ympäristölautakunnan yhteisen lausunnon. Lausuntoa varten tulee kuulla keskustan yrittäjiä.

Ympäristölautakunta 15.11.2022 § 97

Valmistelija Vt. yhdyskuntatekniikan päällikkö Ismo Tapio puh. 040 537 1329, elinvoimajohtaja Mervi Nikander puh. 040 480 1067, elinkeinopäällikkö Hanna Alila puh. 040 537 6261

Ympäristölautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 97 15.11.2022
§ 350 28.11.2022
§ 103 12.12.2022

Valtakadun kävelykatuosuus on valmistunut vuonna 2011 ja v. 2019 avattiin Prima-talon edessä oleva kävelykadun osuus autoilijoiden käyttöön.

Kemin kaupunkistrategian mukaan Kemin kaupunkiympäristö on kaunis, turvallinen ja vetovoimainen paikka kohtaamisille. Kaupunkien keskustoihin tarvitaan paikkoja, joissa ihmiset voivat turvallisesti viivähtää ja kohdata.

Elinvoimatoimiala järjesti yrittäjille keskustelutilaisuuden 26.10.2022, jossa yrittäjät toivat vahvasti esille, että kävelykatu tulisi avata aloitteen mukaisesti ajoneuvoliikenteelle yksisuuntaisena. Yrittäjien näkökulmasta kävelykatu on vaikuttanut yritysten liikevaihtoon, liikkeiden saavutettavuuteen, ja keskustan elinvoimaisuuteen. Lisäksi yrittäjät ovat olleet erikseen yhteydessä elinkeinopäällikköön tuoden esille kävelykadun avaamisen merkityksen yritystoiminnan virkistymiselle ja keskustan elinvoimaisuudelle sekä sille että kaupunkikuvassa on kivijalkakauppoja ja monipuolinen palveluvalikoima.

Kaupunkikuvatyöryhmä on käsitellyt asiaa 25.10.2022 ja todennut kokouksessaan, että ”Kaupunkikuvatyöryhmä ei katso kävelykadun toiminnon muutokselle olevan tarvetta”.

Lausuntonaan elinvoimatoimiala esittää kokouksessaan 16.11.2022:

”Elävä ja monipuolisesti palveluita tarjoava kaupunkikeskusta tuo elinvoimaa. Matkailun näkökulmasta viihtyisät keskustat houkuttavat ulkopaikkakuntalaisia. Kävelykadun ja Täiköntorin alue toimii tapahtuma- ja toripaikkana. Kävelykadulla kesäaikaan olleet istutukset ovat tuoneet vihreyttä ja viihtyisyyttä kaupunkikeskustaan.

Kävelykatu koetaan keskustan yritysten näkökulmasta vahvasti negatiivisesti liiketoimintaan vaikuttavaksi asiaksi. Tämän vuoksi on perusteltua tarkastella eri vaihtoehtoja. Kävelykadun kokeiluluontoisen avaamisen vaikutuksia on pystyttävä arvioimaan ja siksi on tehtävä taustaselvitys mm. alueen liikennevirroista sekä liiketoiminnan kehittymisestä. Kokeiluna kävelykadun yksisuuntainen avaaminen voidaan nähdä yritysmuutoksenä päätöksenä. Kokeilun maksimiaika on todennäköisesti kaksi (2) vuotta.

Taustaselvityksen ja arvioinnin perusteella elinvoimatoimiala esittää kolme vaihtoehtoa keskustan ja Valtakadun kävelykadun kehittämiseen:

1. Valtakadun kävelykadun säilyttäminen nykyisellään
2. kävelykadun kehittäminen yhdessä kaupungin, yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa v. 2023 aikana haettavassa kaupunkimuotoilu- ja kehittämishankkeessa ja
3. kävelykadun avaaminen ajoneuvoliikenteelle yksisuuntaisena katuna kahden vuoden kokeiluajaksi. Kokeilun aikana selvitetään muutoksen tuomat vaikutukset (mm. liikennemäärät, alueen liikevaihdon muutokset). Kävelykadun avaaminen vaatii asemakaavamuutoksen”.

Ympäristölautakunta	§ 97	15.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 350	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 103	12.12.2022

Lausunto ympäristötoimiala, (Ismo Tapio 11.11.2022):

Valmistelija täydensi lausuntoaan kokouksessa.

Kävelykadun avaaminen ajoneuvoliikenteelle aiheuttaa kustannuksia. Katurakenne ei nykyisellään kestä ajoneuvoliikennettä eikä mahdollista tasokasta talvihoitoa, minkä johdosta muutos vaatisi vanhan päällysrakenteen poistamisen ja sen korvaamisen asfaltoinnilla. Kustannuksia syntyy myös liikenteenohjaukseen ja katuympäristöön tehtävistä muutostöistä. Muutostyön ja mahdollisen kadun ennaltamisen kustannukset kohdistuvat todennäköisesti ympäristötoimialalle. Kokonaiskustannusarvio ilman tarkempia suunnitelmia on noin 100000-200000 €. Kustannuksia ei ole budjetoitu ympäristötoimialan vuoden TA-2023 tilaukseen.

(Oheismateriaalina on Kemitiimi ry:n esitys kävelykadun osan avaamisesta yksisuuntaisena ajoneuvoliikenteelle sekä 5-7 pysäköintipaikan perustamisesta.) Ehdotettu toteuttamismalli tekisi katuosuuden talvihoidosta haasteellisen. Kadun kapeus, viistopysäköintipaikat ja muutosaluetta ympäröivät rakenteet sekä jalkakäytävien ylläpito yhtenä kokonaisuutena vaikeuttavat katuosuuden talvihoitoa merkittävästi. Mahdollisella muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta liikenneturvallisuuteen.

KH:n edustaja Marko Lescelius ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyyn (yhteisöjäävi) ja poistui klo 12.22-12.47.

Esittelijä	Vs. ympäristöjohtaja Risto Pöykiö
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta antaa oheisen lausunnon kaupunginhallitukselle.
Päätös	Ympäristölautakunta päätti antaa oheisen lausunnon kaupunginhallitukselle.

Elinvoimalautakunta 16.11.2022 § 95

Valmistelu Elinvoimajohtaja Mervi Nikander puh. 040 480 1067, elinkeinopäällikkö Hanna Alila puh. 040 537 6261, yhdyskuntatekniikan päällikkö Ismo Tapio puh. 040 537 1329

Valtakadun kävelykatuosuus on valmistunut vuonna 2011 ja v. 2019 avattiin Prima-talon edessä oleva kävelykadun osuus autoilijoiden käyttöön.

Kemin kaupunkistrategian mukaan Kemin kaupunkiympäristö on kaunis, turvallinen ja vetovoimainen paikka kohtaamisille. Kaupunkien keskustoihin tarvitaan paikkoja, joissa ihmiset voivat turvallisesti viivähtää ja kohdata.

Ympäristölautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 97 15.11.2022
§ 350 28.11.2022
§ 103 12.12.2022

Elinvoimatoimiala järjesti yrittäjille keskustelutilaisuuden 26.10.2022, jossa yrittäjät toivat vahvasti esille, että kävelykatu tulisi avata aloitteen mukaisesti ajoneuvoliikenteelle yksisuuntaisena. Yrittäjien näkökulmasta kävelykatu on vaikuttanut yritysten liikevaihtoon, liikkeiden saavutettavuuteen, ja keskustan elinvoimaisuuteen. Lisäksi yrittäjät ovat olleet erikseen yhteydessä elinkeinopäällikköön tuoden esille kävelykadun avaamisen merkityksen yritystoiminnan virkistymiselle ja keskustan elinvoimaisuudelle sekä sille että kaupunkikuvassa on kivijalkakauppoja ja monipuolinen palveluvalikoima.

Keskustan yrittäjien mielipide kävelykadun kehittämiseksi **liitteenä**.

Lausunto elinvoimatoimiala:

Elävä ja monipuolisesti palveluita tarjoava kaupunkikeskusta tuo elinvoimaa. Matkailun näkökulmasta viihtyisät keskustat houkuttavat ulkopaikkakuntalaisia. Kävelykadun ja Täiköntorin alue toimii tapahtuma- ja toripaikkana. Kävelykadulla kesäaikaan olleet istutukset ovat tuoneet vihreyttä ja viihtyisyyttä kaupunkikeskustaan.

Kävelykatu koetaan keskustan yritysten näkökulmasta vahvasti negatiivisesti liiketoimintaan vaikuttavaksi asiaksi. Tämän vuoksi on perusteltua tarkastella eri vaihtoehtoja. Kävelykadun kokeiluluontoisen avaamisen vaikutuksia on pystyttävä arvioimaan ja siksi on tehtävä taustaselvitys mm. alueen liikennevirroista sekä liiketoiminnan kehittymisestä. Kokeiluna kävelykadun yksisuuntainen avaaminen voidaan nähdä yritysmuutoksen päätöksinä. Kokeilun maksimiaika on todennäköisesti kaksi (2) vuotta.

Taustaselvityksen ja arvioinnin perusteella elinvoimatoimiala esittää kolmea vaihtoehtoa keskustan ja Valtakadun kävelykadun kehittämiseen:

1. Valtakadun kävelykadun säilyttäminen nykyisellään
2. kävelykadun kehittäminen yhdessä kaupungin, yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa v. 2023 aikana haettavassa kaupunkimuotoilu- ja kehittämishankkeessa ja
3. kävelykadun avaaminen ajoneuvoliikenteelle yksisuuntaisena katuna kahden vuoden kokeiluajaksi. Kokeilun aikana selvitetään muutoksen tuomat vaikutukset (mm. liikennemäärät, alueen liikevaihdon muutokset). Kävelykadun avaaminen vaatii asemakaavamuutoksen.

Lausunto ympäristötoimiala:

Kävelykadun avaaminen ajoneuvoliikenteelle aiheuttaa kustannuksia: Katurakenne ei nykyisellään kestä ajoneuvoliikennettä eikä mahdollista tasokasta talvihoitoa, minkä johdosta muutos vaatii vanhan päällysrakenteen poistamisen ja sen korvaamisen asfaltoinnilla. Lisäksi kustannuksia syntyy liikenteenohjaukseen ja katu ympäristöön tehtävistä muutostöistä.

Kaupunkikuvatyöryhmä on käsitellyt asiaa 25.10.2022 ja todennut kokouksessaan, että "Kaupunkikuvatyöryhmä ei katso kävelykadun toiminnon muutokselle olevan tarvetta".

Ympäristölautakunta	§ 97	15.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 350	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 103	12.12.2022

Esittelijä Elinvoimajohtaja Mervi Nikander

Päätösehdotus Lausunnossa on kartoitettu kolme vaihtoehtoa: 1. Valtakadun kävelykadun säilyttäminen nykyisellään 2. kävelykadun kehittäminen yhdessä kaupungin, yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa ja 3. kävelykadun avaaminen ajoneuvoliikenteelle yksisuuntaisena katuna kahden vuoden kokeiluajaksi. Elinvoimalautakunta päättää oheisista vaihtoehdoista.

Lautakunta lähettää lausunnon edelleen kaupunginhallitukselle.

§95 käsiteltiin §93 jälkeen.

Päätös Lautakunta suoritti äänestyksen vaihtoehto 2: ja vaihtoehto 3:n välillä. Vaihtoehtoa 2 kannattivat Miia Alasaarela, Mikko Koivulehto Anniina Kumpula, Jukka Kunnari, Pirkko Pehkonen, Mika Piiparinen sekä Anne Sipola. Vaihtoehto 3 kannattivat Kalle Helske, Juha Puro sekä Eero Tuokila. Elinvoimalautakunnan päätökseksi tuli vaihtoehto 2 äänin 7-3, jonka mukaan kävelykatua kehitetään yhdessä kaupungin, yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Lautakunta lähettää lausunnon edelleen kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 350

Asiantuntijalautakuntien lausuntojen pohjalta on haastava muodostaa yhtenäistä kuvaa miten kysymyksen osalta olisi tarkoituksenmukaista menetellä ja huomioida myös sekä yrittäjien ja kuntalaisten antama palaute asiassa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että kävelykatua kehitetään yhdessä kaupungin, yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa alkuvuoden 2023 aikana ja kävelykadulle luodaan kehittämis/rakentamissuunnitelma toukokuun 2023 loppuun mennessä.

Suunnitteluprosessissa määritellään kävelykadun kehittämisen tavoitteet ja niiden pohjalta toteuttamissuunnitelma, joka voidaan toteuttaa lokakuun loppuun 2023 mennessä. Yleisinä tavoitteina tulee ensinnäkin olla pysyvä ratkaisu, joka on turvallinen, korkeatasoinen, vihreä ja viihtyisä ja joka tukee kaupunkikeskustan vetovoimaa. Investointia varten varataan talousarvioon investointeihin 180 000€, jonka tulee kattaa kaikki kustannukset. Kaupungin osalta prosessiin osallistuu edustajat elinvoima- ja hyvinvointitoimialalta.

Päätös Marko Lescelius ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyyn (yhteisöjäävi) ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Hannu Peurasaari esitti Raimo Keskikallion kannattamana, että

Ympäristölautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 97 15.11.2022
§ 350 28.11.2022
§ 103 12.12.2022

kaupunginhallitus päättää vaihtoehdon kolme mukaisesti kahden vuoden kokeilusta.

Koska oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava ehdotus suoritettiin kättennostoäänestys.

Kaupunginjohtajan ehdotusta kannattivat Kourula, Huusko, Tiitinen, Mustafi, Koskela, Tervahauta ja Järvelä.

Peurasaaren/Keskikallion ehdotusta kannattivat Peurasaari ja Keskikallio.

Kaupunginhallitus päätti kaupunginjohtaja ehdotuksen mukaisesti, että kävelykatua kehitetään yhdessä kaupungin, yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa alkuvuoden 2023 aikana ja kävelykadulle luodaan kehittämis/rakentamissuunnitelma toukokuun 2023 loppuun mennessä.

Suunnitteluprosessissa määritellään kävelykadun kehittämisen tavoitteet ja niiden pohjalta toteuttamissuunnitelma, joka voidaan toteuttaa lokakuun loppuun 2023 mennessä. Yleisinä tavoitteina tulee ensinnäkin olla pysyvä ratkaisu, joka on turvallinen, korkeatasoinen, vihreä ja viihtyisä ja joka tukee kaupunkikeskustan vetovoimaa. Investointia varten varataan talousarvioon investointeihin 180 000€, jonka tulee kattaa kaikki kustannukset. Kaupungin osalta prosessiin osallistuu edustajat elinvoima- ja hyvinvointitoimialalta.

Pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa tämän pykälän osalta.

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 103 513/08.00.00/2022

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus on päättänyt, että kävelykatua kehitetään yhdessä kaupungin, yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa alkuvuoden 2023 aikana ja kävelykadulle luodaan kehittämis/rakentamissuunnitelma toukokuun 2023 loppuun mennessä.

Suunnitteluprosessissa määritellään kävelykadun kehittämisen tavoitteet ja niiden pohjalta toteuttamissuunnitelma, joka voidaan toteuttaa lokakuun loppuun 2023 mennessä. Yleisinä tavoitteina tulee ensinnäkin olla pysyvä ratkaisu, joka on turvallinen, korkeatasoinen, vihreä ja viihtyisä ja joka tukee kaupunkikeskustan vetovoimaa. Investointia varten varataan talousarvioon investointeihin 180 000€, jonka tulee kattaa kaikki kustannukset. Kaupungin osalta prosessiin osallistuu edustajat elinvoima- ja hyvinvointitoimialalta.

Päätös

Hannu Peurasaari esitti Eero Tuokilan, Kalle Helskeen, Raimo Keskikallion kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättää elinvoimalautakunnan vaihtoehto kolmen mukaan (Kävelykadun avaaminen ajoneuvoliikenteelle yksisuuntaisena katuna kahden vuoden kokeiluajaksi. Kokeilun aikana selvitetään muutoksen tuomat vaikutukset (mm. liikennemäärät, alueen

Ympäristölautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 97 15.11.2022
§ 350 28.11.2022
§ 103 12.12.2022

liikevaihdon muutokset). Kävelykadun avaaminen vaatii asemakaavamuutoksen.)

Koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava esitys, suoritettiin sähköinen äänestys.

Kaupunginhallituksen ehdotusta kannattavat äänestivät JAA.

Peurasaaren/Tuokilan/Helskeen/Keskikallion tekemää esitystä kannattavat äänestivät EI.

Suoritetussa sähköisessä äänestyksessä äänet jakaantuivat seuraavasti:

JAA 32
EI 10
POISSA 0
PIDÄTTÄYTYI 0
Yhteensä 42

JAA ääniä annettiin 32, EI ääniä 10, POISSA 0 ja PIDÄTTÄYTYI 0.

Äänestysluettelo on liitteenä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.

Liitteet

- [6] Keskustan yrittäjien mielipide kävelykadun kehittämiseksi
- [7] Äänestys § 103

Kaupunginhallitus § 332 28.11.2022
Kaupunginvaltuusto § 104 12.12.2022

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 332

Valmistelu

Kaupunkistrategiassa asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat talousarvion ja taloussuunnitelman perusta. Toimintaympäristön osalta on esitelty väestö-, työpaikka-, työttömyyskehitystä. Lisäksi on asetettu tavoitteet työllisyyden edistämiseksi, elinkeinoelämän kehitykselle sekä maankäytölle ja asuntojen rakentamiselle. Talouden kehitysnäkymiä on arvioitu valtiovarainministeriön ja kuntaliiton analyysien pohjalta.

Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023 - 2026 raamin ja laadintaohjeet 6.6.2022. Laadintaohjeen talousarvioraamissa vuoden 2023 tulokseksi arvioitiin +6,0 miljoonaa euroa. Toimintakatteeksi vuodelle 2023 asetettiin 41,6 miljoonaa euroa. Talousarvio perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen talouden sopeutusohjelmasta ja sen mukaisiin toimenpiteisiin.

Lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioehdotukset syyskuussa. Lautakuntien käsittelyt **oheismateriaalina**.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys on pääosin lautakuntien esitysten mukainen. Hyvinvointitoimialalta on vähennetty lautakunnan lisäämä 90 000€ kirjaston toimintaan. Lisäykselle kohdennettuna henkilöstömäärään ei ole perusteita ja julkisuudessakin esillä olleet luvut ovat olleet osin virheellisiä sekä vääristeltyjä. Toiminnallinen kehittämistarve ei ole määrä riippuvainen vaan liittyy enemmänkin siihen, miten olemassaolevaa resurssia käytetään ja toimintaa kehitetään. Kehittämistoimenpiteet on toimialalla jo aloitettu ja rahoitustarpeeseen palataan mikäli tarvetta ilmenee.

Hyvinvointitoimialan avustuksiin esitetään lisäystä 58 000€ kohdistuen sekä Yhdessä ry:n ja A-Kilta toiminnan jatkamiseen nykyisellä resurssoinnilla kalenterivuoden 23 ajan. Kyseessä on avoimuuspalvelutoimenpiteiden piiriin kuuluvaa toimintaa, jotka eivät olisi tämänhetkisen tiedon siirtymässä hyvinvointialueelle, mutta ne eivät olisi vuoden vaihteen jälkeen myöskään kuntien peruspalvelutoimintaa. Tästä syystä on perusteltua jatkaa toimintaa määräajan kaupungintuella, jotta hyvinvointialueen käynnistyessä ja toiminnan jäsentyessä kokonaisuuteen saadaan tarkempi selvyys. Hyvinvointialueen toiminnan jäsentyminen on vielä pahasti kesken ja on todennäköistä, että kyseiset palvelutoiminnot tulevat vielä uudelleen arvioitavaksi. Ko. tukitoimenpiteiden päättymisen aiheuttaisi väistämättä merkittävää painetta hyvinvointialueen omiin palveluihin, erityisesti korjaaviin palveluihin, joten ko. arviointi on tehtävä hyvinvointialueella ja kaupunki tällä ratkaisulla tukisi hyvinvointialueen prosessia mahdollistamalla lisäaikaa hyvinvointialueen oman palvelutoiminnan tarpeen ja kustannusvaikuttavuuden arviointiin. Kuntien peruspalvelutehtävän piiriin ko. tukitoiminta ei jatkossa enää sisälly.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Elinvoimatoimialalle on lisätty 80 000 euroa markkinointiin House of Laplandin perusrahoitukseen ja mahdolliseen kohdemarkkinointiin sekä hankkeisiin, jolla tuetaan koko Lappia koskevaa haastetta painottuen erityisesti osaamisen ja varmistamisen tukevaan toimintaan laajentaen nykyistä matkailumarkkinointia siten laajemmaksi ja monipuolisemmaksi koko Lappia ja sen tarpeita palvelevaksi kokonaisuudeksi.

Ympäristötoimialan osalta muutostarpeita on johtamisrakenteeseen, jossa on tarkoituksenmukaista erottaa toimialajohtajan ja tulosaluepäällikön tehtävät toisistaan. Muutos ei kuitenkaan edellytä muutosta talousarvioon vaan on toimialan sisältä katettavissa oleva muutos.

Kokonaisuutena muutosesityksillä on käyttötalouden kustannusta nostava vaikutus yhteensä 48 000€ ja kaupunginjohtajan esitys on muutoin toimielinten esitysten mukainen, jotka ovat tehneet loistavaa työtä ottaen huomioon talouden sopeutusohjelman toteutusvaiheen sekä haasteet palvelujen järjestämiselle tässä muutosprosessissa.

Raamiksittelyn jälkeen verotuloennuste on tarkentunut. Vuodelle 2023 veroennuste on 51,2 miljoonaa euroa eli 2,1 miljoonaa euroa parempi mutta toisaalta valtionosuusennuste on heikentynyt ja on 1,6 miljoonaa euroa huonompi kuin mitä raamissa ennakoitiin. Yhdessä korkojen ja kustannustason nousun kanssa tämä tarkoittaa, että käyttötalous on haastavammassa tilanteessa kuin mitä vielä keväällä 22 arvioitiin. Tästä johtuen on erityinen tarve talouden oikaisemisen suhteen pitää kiinni sovitusta linjasta ja välttää käyttötalouden kustannusnousua. Tämän hetkiset arviot on käyty lävitse viimeisimpien analyysien pohjalta niin kuntaliiton kuin FCG:n asiantuntijoiden pohjalta. Tämä on tieto tällä hetkellä ja mahdolliset muutosarviot ovat pääsääntöisesti enemmän riskitekijöiltään negatiivisia kuin positiivisia.

Talousarvioesityksen 2023 toimintakate-esitys on 43,4 miljoonaa euroa eli 1,7 miljoonaa euroa isompi kuin hyväksytyssä raamissa. Vuosikate on 9,9 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 4,8 miljoonaa euroa eli 1,2 euroa huonompi kuin raamissa päätetty tulos.

Suunnitelmakauden vuosittaiseksi tulokseksi on arvioitu 2-4 miljoonaa euroa, jolloin kertynyttä alijäämää saadaan vähennettyä suunnitelmakaudella 14,7 miljoonaa euroa. Tulostason jäädessä tavoitteesta se tarkoittaa, että alijäämää ei saada katettua lain edellyttämässä ajassa, vaan vuoden 2026 lopussa kertynyttä alijäämää olisi jäljellä 2,6 miljoonaa euroa. Tavoitetasosta mikä kaupungilla tulisi olla on vielä vähintään n. 1M€ pienempi ottaen huomioon kustannuspaineet eli töitä on vielä tehtävänä. Toisaalta osa sopeutusohjelmassa päätetyistä toimenpiteistä on vielä toteutumatta, muun muassa hyvinvointitoimialan palvelurakenne, sekä osa ympäristötoimialan toimenpiteistä, jotka tukevat osaltaan alijäämän kattamisen etenemistä ja sovittujen toimenpiteiden kautta ylläpitää uskottavaa linjaa talouden tasapainottamisen toteutumiseksi. Tämä edellyttää nykyisessä talouslinjassa pysymistä.

Vuodelle 2024 on edelleen taloussuunnitelmassa esitetty kulujen pienentymistä ja vuosille 2025-2026 erittäin maltillista kasvua.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Sosiaalinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys on yksi kestävä kehityksen osa-alueista ekologisen ja taloudellisen kestävyuden rinnalla. Sen ytimenä on yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja osallisuus, joita kunnat toteuttavat omassa toiminnassaan. Sosiaalinen kestävyys on kokonaisvaltaista fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia, mikä mahdollistaa hyvän arjen ja merkityksellisen elämän. Sosiaalinen kestävyys kattaa asiat, joita ilman kenenkään ei tulisi olla.

Sosiaalisesti kestävässä kunnassa panostetaan ylisukupolvisen huono-osaisuuden ennaltaehkäisyyn, hyvinvoinnin mahdollistamiseen, eriarvoisuuden kaventamiseen muun muassa ennalta ehkäisevien palvelujen avulla. Sosiaalisen kestävyuden toisena sosiaalisen kestävyuden painopisteenä on turvata asumiskelpoinen maailma myös tuleville sukupolville. Muita tärkeitä näkökulmia ovat:

- riittävä toimeentulo
- tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- turvallisuus sekä
- palveluissa toteutuva sosiaalinen kestävyys

Sosiaalisesti kestävässä kehityksessä on pohjimmiltaan kyse kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa omaan elämäänsä ja osallisuuteen kuntayhteisössä. Sosiaalisesti kestävä kehitys huomioi kaikki väestöryhmät ja toteutuu luonnon kantokyvyn rajoissa.

Sosiaalinen kestävyys on osa YK:n Agenda2030 - viitekehystä ja on vahvasti esillä tämänhetkisessä hallitusohjelmassa. (Kuntaliitto)

Kemin kaupunki on jo useamman vuoden ajan arvioinut strategian toimeenpanoa YK:n kestävä kehityksen ohjelman Agenda 2030 mukaan. Sosiaaliseen kestävyteen liittyvät Agenda2030 tavoitteet ovat seuraavat.

Ensimmäinen tavoite, Ei köyhyyttä (1) pitää sisällään pyrkimyksen vähentää köyhyyttä esimerkiksi sosiaaliturvan ja sosiaalivakuutuksen turvaamisella heikompiosaisille sekä varmistamalla kaikille yhtäläiset mahdollisuudet peruspalveluihin, omistamiseen ja esimerkiksi rahoitukseen.

Tavoitteessa 2) Ei nälkää pyrkimyksenä on tukea heikompiosaisien ja köyhien mahdollisuutta terveelliseen ja ravitsevaan ruokaan.

Terveyttä ja hyvinvointia (3) - tavoite on kolmas kestävä kehityksen tavoite, mikä liittyy erityisesti sosiaaliseen kestävyteen. Tavoitteena on vähentää päihteiden, kuten huume-, alkoholi- ja tupakkatuotteiden käyttöä ja niistä aiheutuvia haittoja. Tavoitteessa pyritään myös turvaamaan terveydenhuolto kaikille ihmisille. Hyvinvoinnin edistämisessä laaja-alainen

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

työ on tarpeen. Hyvinvoinnin edistämiseen kuuluu muun muassa virkistysympäristöt, koulutus, kulttuuri, asuminen, kaavoitus ja infra. Hyvinvoinnin edistäminen on keskeinen kunnan tehtävä ja sen johtaminen on strategisesti tärkeää.

Hyvä koulutus (4) - tavoite tähtää ilmaiseen, tasa-arvoiseen ja laadukkaaseen koulutukseen. Tavoite on myös tukea kouluttautumismahdollisuuksien turvallisuutta ja työllistymiseen tarvittavien taitojen oppimista.

Tavoitteessa Sukupuolten tasa-arvo (5) päämääränä on kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän lopettaminen. Tavoitteessa olennaista on myös tunnistaa palkaton hoito- ja kotityö sekä turvata naisille tasapuoliset mahdollisuudet taloudellisesti.

Eriarvoisuuden vähentäminen (10) - tavoitteessa pyritään kasvattamaan köyhimmän väestönosan tuloja sekä edistämään kaikkien sosiaalista, taloudellista ja poliittista osallisuutta. Tavoite myös tukee syrjinnän poistamista sekä edistää tasapuolisia mahdollisuuksia ja tasa-arvoa lisäävää päätöksentekoa.

Tavoite Kestävät kaupungit ja yhteisöt (11) pyrkii siihen, että kaikilla olisi riittävä, turvallinen ja edullinen asunto, peruspalvelut sekä liikennejärjestelmä. Tätä tavoitellaan esimerkiksi lisäämällä julkista liikennettä ja huomioimalla huono-osaisten, naisten, lasten, vammaisten ja ikääntyneiden erityistarpeet.

Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto (16) tavoitteena on väkivallan kaikkien muotojen vähentäminen, lapsiin kohdistuvan pahoinpitelyn, hyväksikäytön ja kiduttamisen ehkäisy sekä kansallisen oikeusturvan edistäminen.

Kaupungin säästöohjelmalla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten palveluiden saantiin sosiaalisen kestävyuden kannalta **keskusviraston** osalta.

Elinvoimatoimiala

Elinvoimatoimialan tehtäväkenttään kuuluvat elinkeinojen kehittäminen ja yrittäjyyden tukeminen, työllisyyttä tukevat toimet ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen, maankäyttö- ja kaavoitus sekä Kivalo, kansalaisopiston toiminnot. Näissä toimissa sosiaalisen kestävyuden näkökulmasta korostuvat yrittäjien ja elinkeinojen ja sidosryhmien osallisuus, yhdenvertaisuus ja monimuotoisuus ja se, että sosiaalisella kestävyydellä on vahvoja taloudellisia vaikutuksia niin kaupungin toimintaan kuin asukkaiden. Elinvoimatoimialan tehtävien kautta vaikutetaan kaikilla tulosalueilla alueen työpaikkojen syntyyn, olemassa olevien yrittäjien liiketoimintamahdollisuuksiin sekä työllisyyden nousun kautta suoraan asukkaiden ansioihin. Yksin talouden tai liikevaihdon kasvu ei ole itseisarvoinen päämäärä, vaan sillä pyritään viime kädessä saavuttamaan monia sosiaalisen kestävyuden osatekijöitä kuten hyvinvointia, kilpailukykyä ja turvallisuutta. Maankäytön ja kaavoituksen sosiaaliset vaikutukset ovat ihmisten elinoloihin ja hyvinvointiin kohdistuvia

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

vaikutuksia.

Sosiaalisesti kestävässä kehityksessä on kyse kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa elämäänsä ja osallisuuteen, jolloin elinvoimatyön osalta toimintaympäristön toimijoiden kuuleminen ja vuorovaikuttaminen korostuvat hyvänä paikkana yrittää, työskennellä ja opiskella. Tällöin yrittäjien, elinkeinokehittäjien, elinkeinoihin liittyvien järjestö- ja yhdistystoimijoiden ja oppilaitosten osallisuus Kemin elinvoimaisuuden edistämisessä on merkityksellistä ja pystytään kehittämään yritysmyönteisempää toimintaa elinkeinopalveluissa. Tätä toteutetaan hanketoiminnalla (mm. Koronasta kasvuun -hanke), yhteisillä, säännöllisillä tapaamisilla ja vuorovaikutuksella (esim. aamukahvit) ja viestinnällä.

Talouden tasapainottamisohjelman sosiaalisia vaikutuksia on arvioitu työllisyyden hoidon ja Meriva sr. toiminnan osalta niin, että sosiaalisia vaikutuksia Meriva sr. toiminnan osalta on mahdollista syntyä niin yksilö-, yhteisö kuin kuntatasollakin. Kaupunkistrategian ja elinvoimatoimialan strategisena toimenpiteenä on työttömien osaamisen lisääminen ja työllistymisen tukeminen järjestö- ja yritys yhteistyöllä. Talouden tasapainottamisohjelmaa on valmisteltu vaiheittain tapahtuvalla toiminnan sopeuttamisella päästään hallitumpaan ja toiminnan kehittämisen mahdollistavaan lopputulokseen. Näin varmistetaan Meriva säätiön toiminnan jatkuvuus tilanteessa, jossa uusien palveluntuottajien saaminen on todennäköisesti haasteellista, etenkin Hyvinvointialueiden aloittamisvaiheessa. Asiakkaiden palveluprosessien jatkumista hyvinvointialueella ei haluta vaarantaa niin, että 300 asiakkaan tulisi hankkia uusi palvelu tai työ. Tällä hetkellä sosiaaliset vaikutukset jäävät maltillisiksi myös siksi, että työmarkkinat vetävät hyvin. Jatkossa on tärkeää hyvinvointialueen ja Te-palvelujen ja kunnan yhdyspintayhteistyö, jotta kuntouttavan työtoiminnan jatkoksi löytyy työllistymis- tai koulutuspolku. Merivankin palveluja tulee kehittää voimakkaammin siihen suuntaan.

Elinkeinopalveluiden ja kaavoituksen ja maankäytön osalta talouden tasapainottamisohjelma asettaa haasteita lähinnä työn resurssien niukkuuden näkökulmasta. Elinkeinotyön sosiaalinen kestävyys ilmenee hanketoiminnan kriteereissä. EU-rahoituksen Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. Elinkeinojen osalta hankerahoituksessa korostuvat vihreään siirtymään liittyvät ratkaisut, mutta rinnalla ovat myös sosiaaliseen kestävyteen liittyvät asiat kuten hyvinvointi, osaaminen tai sukupuolten ammatillisen osaamisen eriytyminen.

Maankäytön ja kaavoituksen osalta talouden tasapainottamisohjelma ei aiheuta sosiaalisesti kestävään toimintaan muutoksia kuntalaisten suuntaan.

Kivalo-opistotoiminnan tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävä kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen,

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

yhteisöllisyys ja osallisuus. Kansalaisopistoilla on keskeinen rooli kestävän kehityksen tiedon ja osaamisen edistämässä. Vapaan sivistystyön keskusjärjestöt ovat antaneet kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen, jonka visiona on, että vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat kestävän kehityksen edelläkävijöitä suomalaisessa oppilaitoskentässä. Kivalo-opiston osalta talouden tasapainottamisohjelma asettaa haasteita lähinnä työn resurssien niukkuuden näkökulmasta.

Kaupungin säästöohjelmalla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten palveluiden saantiin sosiaalisen kestävyuden kannalta elinvoiman osalta.

Hyvinvointitoimiala

Sosiaalista kestävyyttä rakennetaan hyvinvointitoimialalla lasten ja nuorten palveluissa, vapaa-aikapalvelujen kehittämisessä ja koordinoinnissa, järjestöyhteistyössä sekä hyvinvoinnin, terveyden ja liikunnan edistämistyössä.

Kemin kaupunkistrategia on keskeisin asiakirja, jolla linjataan kaupungin tahtotilaa, painopisteitä ja suuntaviivoja tulevaisuuteen. Tämän lisäksi hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus sekä hyvinvointisuunnitelma tukevat hyvinvoinnin johtamista ja sosiaalisen kestävyuden edistämistä kokoamalla yhteen tietoa väestön hyvinvoinnista ja terveydestä ja suuntaamalla toimenpiteitä. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa tarkastellaan tietoon perustunutta hyvinvoinnin kehittymisen nykytilaa ja suuntaa. Hyvinvointisuunnitelman avulla johdetaan, kehitetään ja ohjataan kunnassa tehtävää hyvinvointityötä. Kyseiset asiakirjat hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 3.10.2022 § 77. Kaupunginvaltuuston päättämiä toimenpiteitä, jotka pohjautuvat kaupunkistrategiaan, arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma, vammaispoliittinen ohjelma ja kotouttamisohjelma tukevat omalta osaltaan suunnitelmallista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

Kemin kaupunki on useamman vuoden ajan arvioinut kaupunkistrategian toimeenpanoa YK:n kestävän kehityksen ohjelman Agenda 2030 mukaan. Hyvinvointilautakunnan yhtenä strategisena toimenpiteenä on tulevaisuuden kunnan palveluverkkoprosessin käynnistäminen ja toimeenpano. Palveluverkkotyön tämänhetkessä valmisteluvaiheessa on huomioitu ja huomioidaan jatkotyöskentelyssä päätösten vaikutusten ennakoarviointi. Merkittäviä päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä on tärkeä arvioida etukäteen, miten päätös tulee vaikuttamaan kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen. Yhtäläillä palveluverkkoprosessiin kuuluu vahvasti kuntalaisten sekä henkilöstön osallisuus ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen. Kuntalaisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi tukee sosiaalisesti kestäviä päätöksiä.

Hyvinvointitoimialan kasvatuksen ja opetuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajanpalvelut kohdentuvat kaikkiin asukkaisiin.

Kaupunki tuottaa pääasiallisesti palvelut omana tuotantona, joskin useilla yhteistyökumppaneilla on merkittävä rooli palveluketjuissa. Järjestöjen, yhdistysten ja kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö on linjattu hyväksytyssä järjestöstrategiassa ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

on poikkeuksellisen laajaa kullttuurista liikuntaan ja henkiseen hyvinvointiin. Toimijoiden kanssa tehdään kumppanuussopimukset, jotka jäntevöittävät ja sitouttavat toimijoita yhteiseen strategiseen päämäärään.

Uuden liikuntahallin rakentaminen mahdollistaa erilaisten liikuntamuotojen harrastamisen saman katon alla. Jäljelle jäävien muiden liikuntatilojen käyttö tulee uudelleen suunnitella ja organisoida. Myös siirtymävaihe vanhasta uuteen halliin tulee organisoida toiminnallisesti yhdessä ympäristötoimialan kanssa niin hyvin kuin mahdollista hyödyntäen oman kunnan ja mahdollisesti naapurikuntien tilamahdollisuuksia.

Hyvinvointitoimiala on onnistunut saamaan ulkopuolista hankeavustusta palveluiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi. Suurin osa rahoituksesta on suunnattu lisähenkilöstön palkkaamiseen. Näiden rahoitusten turvin eri yksiköihin on palkattu henkilökuntaa tekemään konkreettista asiakastyötä joko yksilö tai ryhmätasolla. Näin ollen pystymme ennakoimaan, mutta ennenkaikkea tukemaan tilanteissa, jossa yleinen tuki ei riitä, vaan tarvitaan tehostetumpaa ja suunnitelmallisempaa ohjausta ja tukitoimenpiteitä arjesta selviytymiseen. Osaan hankerahoituksia on suunniteltu tulevan ensi vuonna muutoksia siten, ettei niitä tarvitse hakea joka vuosi vaan ne myönnetään useammaksi vuodeksi kerrallaan. Tämä mahdollistaa pidemmän aikavälin suunnittelun ja toimeenpanon. Sosiaalisen kestävyuden näkökulmasta rahoituksella ehkäistään huono-osaisuutta, lisätään palveluita sekä tarjotaan eripituisia työmahdollisuuksia työnhakijoille.

Kulttuurikeskuksessa sijaitsevat palvelut kuten kirjasto, musiikki, museot ja lasten kulttuurikeskus ovat matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, jotka ovat helposti kaikkien saavutettavissa. Yhdyspinnat varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen ovat toimivia ja säännöllisiä. Lapset ja nuoret osallistetaan kulttuuritarjontaan ja niiden mahdollisuuksiin opetussuunnitelmien mukaisesti samalla hyödyntäen ja opettaen lähiympäristön mahdollisuuksia aikuiseksi kasvamisessa. Nuorisotyössä on monenlaisia haasteita, joiden vastaamiseen tarvitaan nuorisotyön lisäksi huoltajien ja perheiden tukea ja panostusta, sekä erilaisten asiantuntijoiden että vapaaehtoistyöntekijöiden tukea. Haasteena on sekä sijaisten että vakinaisen henkilöstön rekrytointi.

Ylikunnalliset toiminnot musiikkiopisto ja kvartetti rakentavat sosiaalista vaikuttavuutta laajemmalla alueella kuin Kemin kaupungissa. Näiden toiminnot ovat kehittämisen keskiössä ja yhteistyökuntien kanssa aloitetaan kehittämistyö pikimmiten.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on ensi arvoisen tärkeää hyvinvointitoimialalla. Sosiaalisen kestävyuden näkökulmasta molempien osapuolten tulee tunnistaa ja tietää omat vastuut ja velvoitteet, siten ettei yksikään asiakasryhmä ole väliinputoaja.

Hyvinvointilautakunta on omissa linjauksissaan nostanut esiin keskustelukulttuurin ja positiivisen vuorovaikutuksen kehittämisen Hyvin sanottu- Bra sagt työkaluilla kaikissa työyksiköissä. Tämän avulla tuotetaan positiivista ja ratkaisukeskeistä sekä ymmärrettävää viestintää,

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

jolla on myös heijastevaikutuksia suureen joukkoon asiakkaita ja kuntalaisia.

Kaupungin säästöohjelmalla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten palveluiden saantiin sosiaalisen kestävyyskannalta hyvinvointitoimialan osalta.

Ympäristötoimiala

Ympäristötoimialan vuoden 2023 talousarvioesityksellä arvioidaan olevan seuraavia vaikutuksia sosiaaliseen kestävyyskannan:

- Sauvosaaren palvelutalon perusparannus lisää asukkaiden asumisviihtyvyyttä ja parantaa esteettömyyttä sillä talo saadaan paremmin vastaamaan nykykäyttötarkoitusta. Sauvosaaren palvelutalo on merkittävä osa IkäVihreä Pruntsi – toimintamallia.
- Uimahallin peruskorjaussuunnittelulla varaudutaan hallin käytettävyyden parantamiseen ja tukee täten terveyden edistämistä.
- Mansikkakanokan pienvenesataman venelaiturin kunnostamisella parannetaan veneilijöille annettavaa palvelutasoa ja sataman turvallisuutta.
- Yleisten alueiden ympäristötoilla parannetaan turvallisuutta ja lisätään viihtyisyyttä sekä parannetaan esteettömyyttä.
- Liikenneväylien peruskorjauksilla ja asfaltoinnilla parannetaan liikenneturvallisuutta ja lisätään viihtyisyyttä.
- Katuvalaistuksen modernisoinnilla vaikutetaan viihtyisyyden lisääntymiseen ja parannetaan yleistä turvallisuutta.
- Hiihtoreittien lisäämisellä tarjotaan kaupunkilaisille lisää mahdollisuutta liikkua luonnossa ja edistetään terveysliikuntaa.

Kaupungin säästöohjelmalla ei ole vaikutuksia kuntalaisten palveluiden saantiin sosiaalisen kestävyyskannalta ympäristötoimialalla.

(Talousarvioesitys liitteenä.)

Yhteistyötoimikunnalle talousarvioesitystä esiteltiin 21.11.2022 kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuoteen 2026

Päätös

Taluspäällikkö Katri Heberg esitteli asiaa kokouksessa.

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuoteen 2026 seuraavin muutoksin:

-Kaupunginhallitus lisäsi investointiosaan Sauvosaaren urheilukenttä kohtaan tekstilisäyksen, että selvitetään tekonurmen rakentamisen kustannuksia.

-Kaupunginhallitus päätti, ohjeistaa toimialoja, että sovittelutoiminnan käyttöä kaupungin omaisuuteen kohdistuneissa vahingoissa tulee

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

tehostaa.

-Kaupunginhallitus edellyttää, että teatterin tilakysymykseen on saatu yhdistyksen kanssa esitys kaupunginvaltuuston talousarviokokoukseen 12.12. mennessä.

-Kaupunginhallitus päätti, että kirjaston osalta toiminnan kehittämiseen ja palvelutoimintaan varataan riittävä resurssi.

-Kaupunginhallitus päätti lisätä liitteeksi valtuuston 15.11.2021 §153 aloitteen toimenpiteiden tilannekatsauksen

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti kaupunginjohtajan tekemään mahdolliset tekniset muutokset.

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 104
365/02.02.00/2022

Valmistelu

Kaupunginhallituksen edellyttämä tilannekatsaus valtuuston 15.11.2021 § 153 aloitteen toimenpiteistä liitteenä.

Talousarvioesitys on liitteenä.

Kemin kaupungin ja Meri-Lapin teatteriyhdistyksen kumppanuussopimusluonnos on oheismateriaalina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuoteen 2026.

Päätös

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen ja talouspäällikkö Katri Heberg esittelivät talousarviota kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto piti kokoustaun klo 15:30 – 15:46.

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän talousarviopuheenvuoron piti valtuutettu Jukka Ikäläinen:

Arvoisa puheenjohtaja,
hyvät valtuutetut, virkamiehet ja muut kuulijat

Päättymässä oleva vuosi on monella tapaa merkittävä Kemin historiassa, pelastustoimen sekä Sosiaali- ja terveystalouden järjestämien siirtyvät vuoden alusta Lapin Hyvinvointi alueelle ja 75- vuotis juhlavuottaan viettävä Kemin kaupunginteatterin muuttuu Meri-Lapin teatteriyhdistykseksi ensi vuoden alusta. Tärkeintä kuitenkin, molemmat palvelut jatkuvat, vain palvelun järjestäjä vaihtuu.

Ryhmämme mielestä jokainen valtuustoryhmä omine verkostoineen ansaitsee useiden miljoonien arvoiset kiitokset sekä karihaarana

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

tieosuuksiin, että Kemin sataman investointeihin saaduista yhteiskunnan tuista. Myöskään alueemme keskussairaala ei olisi selvinnyt ilman taistelua ja lobbaamista. Nämä kolme merkittävää panostusta takaavat alueen elinvoiman vuosikymmeniksi eteenpäin.

Ryhmämme kokee, että kuluneen vuoden aikana käyty keskustelu kulttuurin ja liikunnan vastakkainasettelusta on loppuun kulunut, turhaa ja haitallista. Meidän tulisi nähdä molempien, sekä kulttuurin että liikunnan merkittävyys ihmisen fyysiselle, henkiselle kuin sosiaalisellekin hyvinvoinnille, että kaupunkimme pito- ja elinvoimalle kannalta yhtä arvokkaina.

Ryhmämme mielestä omistajapolitiikkaa tulisi terävöittää ja jämäköittää, sen pohjalta tulisi rakentaa koko ohjausjärjestelmä siitä, millä tavalla kuntakonsernia ohjataan ja mitä eri konserniyhtiöiltä edellytetään ja minkälaista vuorovaikutusta kunnan, konserniyhteisön ja kunnan konsernijohdon välillä pitäisi saada aikaiseksi.

Kuluva vuosi on ollut ensimmäinen täysi vuosi, kun uusi ja uljas Pajarin päiväkotitoiminta on ollut käytössä, palaute on ollut lähes vain ja ainoastaan positiivista, niin käyttäjiltä kuin henkilökunnalta. Toivon mukaan ensi keväänä päätöksenteossa oleva koulu- ja päiväkotiverkkouudistus tuo yhtä lailla positiivista palautetta, että elävöittää kaupunkistrategiamme mukaisesti kaupunkimme keskustaa.

Vuoden 2023 ehkä suurin kuntalaisia koskettava ja puhuttava päätöksemme tulee olemaan edellä mainittu koulu- ja päiväkotiverkkouudistus.

Kun tarkastelemme uusia oppilasmääräennusteita, ymmärrämme, miksi päätöksellä on kiire. Oppilasmäärä tulee laskemaan ennusteen mukaan viidessä vuodessa 353 oppilasta, joka tarkoittaa ryhmien määrässä 14:sta, ja kymmenessä vuodessa oppilasmäärä vähenee jo 645 oppilasta. Oppilasmäärän raju väheneminen tarkoittaa väistämättä sitä, että koulu- ja päiväkotiverkkoa on supistettava vastaamaan oppilasmääriä, jotta opetus voidaan järjestää tasa-arvoisesti, yhdenmukaisesti ja laadukkaasti kaikille Kemin kaupungin oppilaille.

Ryhmämme muistuttaa, että vaikka kunnan rooli muuttuu vuoden alusta, kun sote siirtyy maakunnalle, niin kunta on edelleen elämisen edellytyksiä luova itsehallinnollinen paikallisyhteisö. Olisi hyvä, jos pystyisimme näkemään kuntamme muunakin kuin peruspalvelujen tuottajana. Monipuolisempi kuntakäsitys voisi auttaa näkemään muutoksessa uuden alun ja mahdollisuuden keskittyä vahvemmin kunnan ydintehtävään ja paikallisiin asioihin ja siten luoda elämisen edellytyksiä paikallisista lähtökohdista käsin, niin yhteisön, hyvinvoinnin kuin talouden näkökulmasta. Näin meillä olisi mahdollisuus pysähtyä kokoiseksemme, eikä pienentyä kokoiseksemme.

Ryhmämme uskoo, että meillä on mahdollisuus edellä mainittuun, sillä Kemi on ensi vuonna jälleen ottamassa paikan, joka sillä oli 100 vuotta sitten, maailman puunjalostus- teollisuuden kärkikaupunkina. Meidän tulee osata kehittyä sen ympärillä, uudeksi mahdollisuuksien kunnaksi.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Meidän tulee myös muistaa, että kaupunkimme tärkein voimavara on osaavat ja hyvinvoivat työntekijät. Kaupungin työntekijät toteuttavat kunnan strategiaa, palvelutehtäviä ja elinvoimaisuutta, joten kuluerän sijaan heidät tulisi nähdä enemmän resurssina ja vahvuutena. Tämän voimavaran hyvä johtaminen on taas kunnan keskeinen menestystekijä, joten johtamista on myös hyvä muistaa johtaa strategisesti yhdessä sovittujen henkilöstöpoliittisten linjausten mukaisesti.

Sosialidemokraattinen ryhmä on valmis hyväksymään talousarvioesityksen 2023 ja taloussuunnitelmavuodet 2024-2026 seuraavilla tekstilisäyksillä:

- Koulunkäynninavustajien lomautukset muutetaan vapaaehtoisiksi, niin että kaupunki osoittaa halukkaille korvaavan työn kaupungin toimialoilta.
- Ennen kulttuurikeskuksen teatterin vss- tilan muuttamista arkistotilaksi tulee selvittää Valtakatu 32 sijaitsevan tilan mahdollisuus muuttaa arkistoksi. Mahdollinen arkiston investointiin budjetoidun rahan säästö, tulee käyttää mansikkanokan kehittämiseen lasten- ja nuorten näkökulmasta katsottuna.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä haluaa kiittää kaikkia valtuutettuja yhteistyöstä ja toivottaa onnea kaikille Kemiläisille eduskuntavaaliehdokkaille, sillä Kemi tarvitsee oman kansanedustajan.

Lisäksi valtuustoryhmämme haluaa kiittää koko kaupungin henkilökuntaa arvokkaasta työstä, sekä valtuuston puheenjohtajaa rauhallisesta ja sovitteluvasta tavasta johtaa puhetta.

Hyvää joulunodotusta

Jukka Ikäläinen esitti Ritva Aheisen kannattamana seuraavia tekstilisäyksiä:

- Koulunkäyntiavustajien lomautukset vapaaehtoiseksi, selvitetään ennen lomautusta mahdollisuudet korvaavan työhön.
- Ennen arkiston investointitilaan varatun rahan käyttöä (235 000e) selvitetään Valtakatu 32 tilan käyttö em tarkoitukseen, mahdollinen säästö käytetään Mansikkanokan alueen kehittämiseen lasten ja nuorten harrastustoimintaa varten.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenvuoron piti valtuutettu Kari Hanhisuanto.

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut sekä virkahenkilöt ja te, jotka seuraatte tätä kokousta internetin ihmeellisellä avustuksella.

Vuoden 2023 talousarvion laadinta on suuren soteuudistuksen myötä hieman hämmentävässä vaiheessa. Me emme todellakaan tiedä, miten

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

tämän uudistuksen pyörteissä käy. Käykö hyvin, keskilussakasti vai hyvin huonosti. Tätä kirjoittaessa ei ole tiedossa, miten esimerkiksi Perusturvalautakunnan reviirille kuuluvia asioita hoidetaan. Tai missä niitä hoidetaan. Missä esimerkiksi käsitellään kemiläisen henkilön tekemä valitus siitä, ettei hänellä ole oikeutta saada taksikorttia, kun liikkuminen on hankalaa, tai lähes mahdotonta. Nyt nämä asiat pelottavat, mutta uskon ja toivon, että näihin kysymyksiin saadaan vielä toimivat ratkaisut. Positiivisen huojennuksen henkäyksen aiheutti ministeriön päätös turvata Länskan tulevaisuus ilman mitään aikarajaa. Siitä hyvin ansaitut kiitokset kaikille, jotka edesauttoivat sen päätöksen saavuttamisen. Nyt täällä on huomattavasti helpompi jatkaa Meri-Lapin kehittämistä.

Me olemme tehneet päätöksiä, jotka kasvattavat meidät kokoiseksemme. Vai olemmeko? Kipeitä ne päätökset ovat olleet. Olemme eläneet velalla ja nyt on tullut pää vetävän käteen, koska kaupungin talous on, varsinkin käyttötalouden osalta, kestänyt. Sen vuoksi on tehty historiallisen suuret säästöpäätökset ja on käyty läpi raskaat Yt-neuvottelut, jotta kaupungin talous saataisiin pitkällä aikavälillä terveelle pohjalle. Ja pieni askel parempaan suuntaan on nyt nähtävissä. Silti meidän tulee kysyä. Olemmeko tehneet kaiken niin, että lopputulokset esimerkiksi irtisanottujen kohdalla ovat olleet taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä?

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut sekä virkahenkilöt.

Tuleva palveluverkkouudistus aiheuttaa kovasti pulinaa, niin kuntalaisten kuin valtuutettujen osalta. Vaikka taitetaan peistä siitä, tuleeko Kemissä olla yksi vai kaksi yläkoulua tulevaisuudessa, ja minne se yksi sitten fyysisesti sijoittuu, meidän on ymmärrettävä, että asukasmäärä ja eritoten lasten määrä tulee vähenemään radikaalisti tulevina vuosina. Jokin kompromissi näiden asioiden tiimoilta täytyy nyt löytää, jotta asiassa päästään eteenpäin. Paras tilanne olisi se, että löydettäisiin kaikkia ryhmiä tyydyttävä sekä myös ongelmaan vaikuttava ratkaisu. Tietysti demokratiassa on se hyvä puoli, että asiat menevät eteenpäin, vaikkei täydellistä harmoniaa löydettäisikään. Enemmistö päättää ja pulinat pois. En tiedä, onko soveliasta ottaa täällä kantaa, mutta otan riskin. En tiedä sitäköön, onko asioiden mittaluokka, säästöpainee, taloudellinen tila vai jotkin muut syyt aiheuttaneet sen, että havaittavissa on ollut jonkinlaista ristivetoa luottamus-, ja virkahenkilöiden kesken. Usein on nostettu esiin se, että virkahenkilöt tekevät työtään virkavastuulla? Sehän on selvää ja niin tiedän olevan. Totta on myös se, että luottamushenkilötkin tekevät vastuullista työtä. Tämä ei ole kilpailu, vaan tämä on yhteistyötä kuntalaisten parhaan löytämiseksi. Voimme jokainen katsoa peiliin ja löytää tahto tehdä yhteistyötä kaikkien osapuolten kanssa. Siitä ne parhaat tulokset syntyvät. Toivotamme virkahenkilöstölle voimia vaikeassa työssään näinä vaikeina aikoina.

Sitten vaihteeksi positiivisia asioita. Metsä Fibren tehdashanke etenee, Veitsiluodon saarelle tuleva kuitutehdashanke etenee, Bilteman tulo etenee ja sen vanavedessä tai etukenossa myös uusi liikuntahalli etenee, koronan kanssa olemme oppineet elämään, Matkailun näkymät ovat hieman kirkastuneet. Ja ensimmäiset, pienet merkit talouden suunnan kääntymiseen parempaan on nähty. Lista voisi olla pitempikin, mutta ei makeaa mahan täydeltä. Edetään hitaasti, mutta varmasti. Tietysti

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

näissä kultareunuksissa on myös negatiivisia puolia, varsinkin kulttuurin osalla. Onneksi aivan viime metreillä saimme tiedon, että uusi teatteriyhdistys sekä kaupunki ovat solmineet kumppanuussopimuksen. Toivotaan, että se toisi rauhan ja lopullisen ratkaisun tähän liian kauan vatvottuun asiaan. Valitettavasti kirjaston tilanne huolestuttaa niin kuntalaisia kuin minua itseänikin. Näihin liittyen olisi todella hienoa, että varavaltuutettu Adolfsenin aloite kulttuuristrategian luomiseen saisi suotuisat tuulet taakseen. Onhan tekeillä järjestöstrategiakin, niin miksi ei kulttuuri.

Arvoisa puheenjohtaja

Lopuksi kaino toive. Kun me nyt olemme, toivottavasti, tehneet kaupungin talouden kannalta ne raskaimmat päätökset, ja vanhustenhoito menee hyvinvointialueen päänsäryksi, niin toivoisin koko sydämeistäni, että voisimme tästä eteenpäin suunnata voimakkaita satsauksia ennaltaehkäisevään toimintaan ja nuorisoon. Ollaan ennakkoluulottomia ja edelläkävijöitä, jotka mieluummin tekevät kuin puhuvat tekevänsä. Ei riitä, että sanomme, ”nuorisossa on meidän tulevaisuus”, jos emme anna heille mitään. Nyt pitää satsata siihen, että kymmenen vuoden kuluttua lasten sijoitukset ovat loppuneet, lasten pahoinvointia on pystytty vähentämään, syrjäytymistä estämään ja kiusaaminen on vähentynyt. Se, jos mikä, on talouden kannalta katsottuna järkevää sijoittamista. Eli sijoitetaan rahaa, ei lapsia. Nyt kun ennallistaminen on muotisana, niin ennallistetaan Kemin kaupungin nuorisotyö siihen kukoistukseen, jossa se oli liian kauan sitten. Kahdenkymmenen vuoden kuluttua Meri-Lappi ja Kemi ovat alue, jonne kaikki haluavat tulla. Rakennetaan sitten pari uutta koulua.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä haluaa erikseen kiittää kaupungin henkilökuntaa panoksestaan Kemin tulevaisuuteen ja jaksamisesta vaikeina aikoina. Te olette enemmän kuin missio, visio ja strategia yhteensä. Ja lämmin kiitos myös kaikille kaupungin asukkaille. Haluamme kiittää myös kaupungin johtoa, virkahenkilöitä sekä kaikkia valtuutettuja laidasta laitaan. Toivotamme kaikille rauhallista joulua ja parempaa muutoksen vuotta 2023.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä hyväksyy talousarvion vuodelle 2023 sekä taloussuunnitelman vuosiksi 2023 – 2026. Kiitos.

Keskustan valtuustoryhmän puheenvuoron piti valtuutettu Ulla Miettunen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja viranhaltijat

Keskustan valtuustoryhmä on käsitellyt talousarviota vuodelle 2023 ja taloussuunnitelmaa vuosille -24, -25 ja -26 yhdessä kuntayhdistyksen kanssa.

Eniten huolestuttivat kaupungin valtavat velat ja niihin liittyen myös talousarvion ja suunnitelmakauden aikaiset investoinnit 40 M€ bruttona. Yksimielisesti todettiin, että käyttötaloudella on ainoa oikea suunta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Keskustan valtuustoryhmä hyväksyy talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuoteen 2026.

Samalla keskustan valtuustoryhmä esittää toiveen, että talousarvio ja -suunnitelma tulevana vuosina jaettaisiin myös paperiversiona.

Perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenvuoron piti valtuutettu Hannu Peurasaari.

Hannu Peurasaari esitti Päivi Heiskasen kannattamana, että Kemin Vesi ja Energia Oy:n osinko vuodelle 2023 ja TA-suunnitelmavuosille olisi 0,5 miljoonaa euroa pienempi.

Talousarviopuhe 12.11.2022

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja hyvät virkahenkilöt! Kemin kaupungin arvoja ovat Ihmisläheisyys ja vastuullisuus: Olemme olemassa asukkaitamme varten. Ja vastuullamme on yhteiskunnallinen, taloudellinen, sosiaalinen kestävyys.

Yhteisenä tavoitteena oleva kaupungin tasapainoinen talous on mahdollistaja, kun talous on kunnossa, se on paras lähtökohta kaupunkistrategian mukaisten arvojen ja strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Talouden tosiasiat on tunnustettava ja pidettävä mielessä ja niiden mukaan toimittava. Kuntalainen on kuitenkin koko ajan pidettävä päätöksenteon keskiössä. Kuten kuntastrategiassa sanotaan, olemme kuntalaisia varten. Lakisääteiset palvelut on tuotettava varmasti ja laadukkaasti joka tilanteessa.

Kaupungin talouden huomattavan suurista alijäämistä on seurannut menojen sopeutuksia jokaiselle toimialalle. Sopeutusten ja säästöjen vaikutuksia on monella tavoin pyritty pehmentämään. Kuntalain mukaan alijäämä ei voi olla pitkäkestoinen tila vaan talous on saatava tasapainoon. Kaupunki on nyt kääntymässä siihen suuntaan, että talous voi lähivuosina saavuttaa menojen ja tulojen suhteen sellaisen tasapainon, jota kuntalaki ja valtiovarainministeriö kunnalta edellyttävät. Tavoitteena oleva tasapainoinen talous on sitä, että taloudenhoito on kestävä, ja kun talous saadaan tasapainoon niin politiikan ja tavoitteiden toteuttamiseen tulee lisää liikkumavaaraa. Se ottaa kuitenkin aikaa. Säästötavoitteiden toteuttamisessa on tärkeää huomioida, että huono-osaisuutta ei lisätä.

Yksi kunnan keskeinen tehtävä on elinvoiman lisääminen. Sen merkitys korostuu sote-uudistuksen tultua voimaan.

Sosialidemokraattien, Perussuomalaisten ja Kokoomuksen vuosi sitten tekemä laaja ja monipuolinen valtuustoaloite tavoittelee talouden vahvistamista, ja jokaiselle kunnalle ja kaupungille erittäin tärkeän elinvoiman lisäämistä Kemissä. Aloitteessa asetettuja keinoja on otettu käyttöön, ja tavoitteita on hyvällä tavalla myös saavutettu, esimerkkinä voi

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

mainita kaupungin toteuttaman edunvalvonnan, jossa on tullut menestystä. Yhteinen valtuustoaloite konkretisoi ja jalkauttaa ja toteuttaa kaupungin strategisia tavoitteita käytännön tasolla.

Taloudenhoidon lähiajan yhtenä isona, yksittäisenä tavoitteena on pyrkiä saamaan oikeudenmukainen ratkaisu Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alijäämän maksusuuteen. Siinä asiassa on vielä tekemistä.

Arvoisa puheenjohtaja!

Kemissä on hyvin tarjolla avoimia työpaikkoja ja asuntoja. Duunitori-hakupalvelusta löytyi paikkakunta Kemi-hakusanalla 383 avointa työpaikkaa ja Oikotie-palvelusta vastaavasti löytyi 216 avointa työpaikkaa paikkahallilla Kemi. Vapaita asuntoja ja tonttitarjontaa löytyy jokaiseen tarpeeseen. Kaupungin sijainti ja monet muut tekijät luovat hyvät mahdollisuudet edelleen lisätä vetovoimaa ja elinvoimaa.

Yritystontteja on hyvin saatavilla ja elinkeinopalvelut ovat toimivat. ÄRM-työ tavoittelee uutta liiketoimintaa.

Arvoisa puheenjohtaja!

Kemin Energia ja Vesi Oy:tä koskeva Ylen uutinen 27.11.2021 kertoo että ”Kemissä korjausvelkaa on niin viemäriverkostossa kuin vesijohtoverkostossa. Summa on 20 miljoonaa. Korjausvelka on selkeästi muita Lapin kuntia suurempi. Korotuspaineita on.” Lisäksi Kenvelle on tulossa vuoden takaisessa kustannustasossa 20 miljoonan euron jätevedenpuhdistamon investointi.

Kemiläisiin kotitalouksiin on marraskuussa 2022 saapunut veden hinnankorotusilmoitus, jossa on korotettu veden käyttömaksua, ja sen lisäksi korotettu perusmaksua 15% tai 30 % riippuen mittarityypistä. Ilmoituksessa korotusta perustellaan vesijohtoverkoston korjaustarpeella ja jätevedenpuhdistamoinvestoinnilla. Ryhmämme näkee, että tässä tilanteessa ei ole tarkoituksenmukaista kasvattaa talousarviossa ja -suunnitelmassa esitetyllä tavalla Kenven osinkoa kaksinkertaiseksi kahteen miljoonaan euroon vuodessa. Kaupunkilaisten vesimaksut tulisi kohdentaa veden toimittamisen lisäksi vesijohtoverkoston 20 miljoonan euron korjausvelan ja 20 miljoonan puhdistamoinvestointiin toteuttamiseen. Veden toimittaminen kohtuulliseen hintaan on kunnan lakisääteinen tehtävä. Puhekielessä ja taloustieteessä vesiyhtiöiden kunnalle maksamia osinkoja pidetään piiloverona. Sen joutuvat maksamaan kaikki, myös ne, joilla ei ole verotettavia tuloja.

Kunnalle on lakiin perustuvat tehtävät, jotka sen on aina hoidettava. Emme pidä tasapuolisena, että Kemin Energia ja Vesi asetettaisiin paikkaamaan Kemin alijäämäistä taloutta kaupunkilaisten vesimaksuilla. Kotitaloudet ovat tällä hetkellä rahallisesti tiukoilla, kun arkipäivän kulut ovat nousseet huomattavasti. Kenve on ison korjausvelan ja valtavan isojen investointitarpeiden keskellä. **Ryhmämme esittää, että talousarviossa esitettyä Kemin Energia ja Vesi Oy:n osinkoa alennetaan 0,5 miljoonaa sekä talousarviovuonna 2023, että suunnitelmavuosina 2023-2026.**

Tämän muutosesityksen saattelemana perussuomalaisen ryhmä on valmis muilta osin hyväksymään vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2026.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Ryhmämme toivottaa kaikille valtuutetuille ja muille läsnäolijoille hyvää joulua.

Kiitos!

Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenvuoron piti valtuutettu Kalle Helske.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja arvoisat virkahenkilöt,

Kulunut vuosi tullaan kaupungissa muistamaan taloudellisen sopeuttamisen vuotena. Kaupungin taloudellinen tilanne on vaatinut merkittäviä sopeutuksia, joista eri poliittisten ryhmien välillä on päästy pääosin kivuita yksimielisyyteen. Valtuutetut ja muut poliittiset luottamushenkilöt ovat tiedostaneet kaupungin taloudellisen tilanteen ja menojen karsimisen välttämättömyyden vähintäänkin kohtuullisen hyvin. Yhteisenä tavoitteenamme on ollut ”kasvaa kokoisemmeksi”.

Osa sopeuttamistoimenpiteistä on ollut sellaisia, joiden vaikutus näkyy konkreettisesti kaupungin taloudessa vasta vuosien päästä. Osa sellaisia, joiden valmistelu on vielä kesken - esimerkkinä mainittakoon palveluverkkosuunnitelma. Kaikki sopeuttamistoimet ovat olleet tarpeellisia, mutta eivät suinkaan helppoja. Aina ei ole ollut helppoa niistä päättää eikä helppoa niitä myöskään virkahenkilöiden toteuttaa. On vaadittu venymistä. Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja virkahenkilöt, Kemin Kokoomus haluaa lämpimästi kiittää kaupungin henkilöstöä ja virkahenkilöjohtoa kaikilla toimialoilla kuluneesta vuodesta ja siitä uutteruudesta ja venymisestä, jota he ovat tänä vuonna osoittaneet.

Kun katsomme lähitulevaisuuteen, näemme epävarmuutta ja uhkakuvia. Ukrainan sota, energiakriisi, inflaatio, korkojen nousu ja muut huolestuttavat asiat heittävät varjoja ja haasteita niin yksittäisten kuntalaisten kuin kunnallisen päätöksenteon ylle. Elämme juuri nyt koko Euroopassa vaikeita aikoja ja kriisin eskaloitumisen vaara on olemassa. Kemin Kokoomus haluaa tässä yhteydessä muistuttaa, että suomalaiset ovat aina menneisytydessäkin löytäneet hyvän yhteishengen ja vahvan tahdon juuri vaikeina ja haastavina aikoina. Toivomme, että myös meidän sukupolvemme ymmärtää yhteisöllisyyden ja lähimmäisistä välittämisen merkityksen entistä syvällisemmin nyt, kun ulkopuolelta tulevat haasteet, joihin emme voi suoraan vaikuttaa, koettelevat meitä. Kuntataloudessa meidän tulee kyetä laittamaan asioita tärkeysjärjestykseen sen mukaan, mikä todella on tärkeää ja toisaalta, mistä voidaan karsia.

Oma iso muutosensa tulevana vuotena on se, että merkittävä osa palveluistamme – sosiaali- ja terveyspalvelut – siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle vuoden alusta. On pidettävä huolta siitä, että näiden palvelujen laatu ja saatavuus säilyvät kaupungissamme.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Kemin Kokoomuksen näkemys on, että tulevan vuoden painopistealue valtuustossa tulee olemaan palveluverkkosuunnitelman loppuun saattaminen. Taustaksi mainittakoon, että valtuusto hyväksyi tammikuussa strategian toimenpideohjelman, jossa keskeisenä toimenpiteenä oli palveluverkkosuunnitelman laatiminen. Toukokuussa valtuusto päätti, että palveluverkkoa suunnitellaan yhden yläkoulun mallilla ja alakouluverkkoa tiivistämällä. Kokoomuksen mielestä kouluverkkoa on syytä järkevöittää ja sen tulee vastata kooltaan tulevaa lasten ja nuorten lukumäärää. Näin toimimalla pystymme varmimmin takaamaan peruskoulu- ja varhaiskasvatuspalvelujen laadun tulevaisuudessa talouden haasteista huolimatta. Toisin sanoen, ”siirretään rahat seinistä seinien sisälle”. On tärkeää, että luokkokoot eivät kasva ylisuuriksi ja että koulun aikuisilla, niin opettajilla kuin ohjaajillakin, on aikaa lapsille ja nuorille.

Toinen Kemin Kokoomukselle tärkeä asia on kaupungin vetovoiman ja elinvoiman lisääminen. Verotuksen tason, sähkönsiirron, veden ja kaukolämmön hinnan muodostama kokonaisuus täytyy olla kilpailukykyinen lähikuntien kanssa, jotta kaupungin vetovoima säilyy. Kaupungin pitää lisäksi tiivistää yhteistyötään yritysten kanssa. Yritykset työllistävät ihmisiä ja tuovat kaupunkiin elinvoimaa, verotuloja ja pitävät sen virkeänä. Kaupunkiorganisaation olisi syytä herkemällä korvalla kuunnella yrittäjien näkemyksiä esimerkiksi kaupunkikestustan kehittämistä ajatellen. Vaikka tässä on kyllä viime aikoina hiukan edistytty, niin parantamisen varaa mielestämme vielä on.

Kolmantena teemana nostamme esille nuoret. Korona-aika oli lasten ja nuorten harrastamisen osalta synkkää. Moni lopetti esimerkiksi urheiluharrastuksensa tuolloin eikä ole palannut harrastuksensa pariin rajoitusten poistuttua. Kemin Kokoomuksen mukaan harrastusmahdollisuus, oli se sitten liikuntaharrastus tai jotain muuta, tulee olla ihan jokaisella lapsella ja nuorella. Merkityksellinen harrastus ja mielekäs tekeminen ovat tärkeitä asioita nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä ja terveyden edistämisessä. Oman haasteensa Kemissä tulee asettamaan Tervahallin purkamisen ja uuden liikuntahallin rakentaminen. On pidettävä huolta siitä, että ”halliton aika” on mahdollisimman lyhyt ja että jonkinlaiset väliaikaiset tilat harrastamisen mahdollistamiseksi löydetään.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, valtuutetut ja virkahenkilöt,

Lopuksi Kemin Kokoomus haluaa muistuttaa valtuustoa huoltovarmuuden merkityksellisyydestä nykyisessä maailmantilanteessa. Venäjän aloitettua bruttaalin, siviiliväestöön ja infrastruktuuriin kohdistuvan hyökkäyssodan Ukrainassa, meidän on kiinnitettävä entistä tarkemmin huomiota myös omaan huoltovarmuuteemme.

Kemin Kokoomus hyväksyy talousarvioesityksen vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-26. Samassa yhteydessä Kemin Kokoomus haluaa toivottaa hyvää ja lämminhenkistä joulua ja sekä menestyksellistä ja toivottavasti rauhanomaista tulevaa vuotta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Vihreiden valtuustoryhmän puheenvuoron piti valtuutettu Tuula Mäkinen.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut, virkahenkilöt sekä yleisö siellä lehtereillä ja ruutujen ääressä.

Kulunut vuosi 2022 on ollut monella tapaa hyvin poikkeuksellinen ja yllätyksellinen sekä globaalilla tasolla että paikallisesti tarkasteltuna. Nämä yllätykset ovat olleet pääasiassa hämmentäviä ja murheellisia. Maailmanlaajuinen pandemia ja Euroopassa syttynyt sota sekä Kemin oma synkkä taloustilanne ja kriisikuntastatus ovat tehneet vuodesta raskaan. Tässäkin salissa on jouduttu tekemään sellaisia päätöksiä, joita ei olisi missään nimessä halunnut olla tekemässä. Toisinaan hyviä vaihtoehtoja ei ole ollutkaan. Päätökset ovat olleet vaikeita ja raskaita - sellaisia, joita ei vielä muutama vuosi sitten olisi osattu kuvitellakaan. Esimerkiksi kulttuurin alasajo on ollut tällainen vaikea asia. On ollut hetkittäin surullista olla tässä salissa, kun kipeitä päätöksiä on tehty. Teatterin kohtalo on ollut hyvin traumaattinen jopa.

Kulttuurikaupunki Kemi on vain varjo entisestään. Kemin kaupunginteatterin alasajo on ollut järkyttävää. Vihdoin näin joulun alla saatiin vähän valoa tunnelin päähän kun kaupunki sai sopimuksen aikaiseksi uuden yhtiömuotoisen teatterin kanssa. Olemme silti kaukana siitä, mistä teatterin alamäki alkoi, kun tuli ongelmia rakennuksen kunnan kanssa. Teatterirakennuksen ja kulttuurikeskuksen tilojen kunnossapito laiminlyötiin, kuten niin surullisen usein tässä kaupungissa on julkisten rakennusten kanssa käynyt. Teatterin kohtalon lisäksi kulttuurin saralla kuntalaisilta tulee paljon palautetta kirjaston nykytilanteesta. Kirjaston tilanne on hälyttävä, Kemi ei enää täytä lakisääteisiä vaatimuksia kirjaston toiminnan osalta. Aukioloaikoja on supistettu niin, etteivät kirjastopalvelut enää ole saavutettavissa kaikille.

Täytyy muistaa, että kulttuurin kokonaisvaltaiset vaikutukset hyvinvointiin ovat erittäin laajat. Teatterin, kirjaston, musiikkitoimen, kaupunginorkesterin, museon ja kokonaisuudessaan kulttuurin arvo pitää nähdä sellaisenaan. Kulttuuri on osa hyvinvointia, sivistystä ja ihmisyyttä. On lakettava asettamasta kulttuuri vastakkain muiden palveluiden kanssa kun lasketaan euroja ja säästökohteita.

Tässä salissa on kuultu tänä iltana kaupunginjohtajalta, että rajut leikkaukset ovat kääntäneet talouden käyriä noususuuntaan. Näiden lupaavien talouslukujen vaikutus ei silti näy suoraan kuntalaisten elämässä. Me tulemme tulevina vuosina vielä maksamaan monellakin sektorilla hintaa niistä kovista päätöksistä, joita täällä on tehty. Tällä hetkellä koulun puolella näkyy aivan valtava pahoinvointi. Lasten ja nuorten oireilu on indikaattori perheiden huonosta tilanteesta. Toki kurjan taloustilanteen lisäksi pahoinvointia ovat lisänneet myös jo edellä mainitut pandemia ja sota. Tällä hetkellä lasten ja nuorten mielenterveysongelmat on hälyttävällä tavalla menneet huonompaan suuntaan. Nämä tekijät aiheuttavat kaupungille vielä tuntuja menoja monella sektorilla tulevina vuosina. Toivoisimme, että kun me ensi vuonna teemme jälleen haastavia

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

päätöksiä esimerkiksi koulu- ja päiväkotiverkon suhteen, niin silloin eurojen ja miljoonien ohella puhumme myös ihmisistä tässä kunnassa.

Monet tuttavaperheetkin pakkasivat laukkujaan ja suunnittelivat muuttoa Kemistä kun teatteria ajettiin alas ja osa toteuttikin suunnitelmansa. Tällä hetkellä on tilanne se, että korkeasti koulutetuilla, hyvinvoivilla perheillä on vapaus valita lähteä muuallekin. Meille jää tänne kaupunkiin aika paljon huono-osaisempia perheitä, joissa on taloudellisia ongelmia, mielenterveysongelmia ja ongelmia monella eri elämän osa-alueella.

Tänä iltana aikaisemmin kuulimme miten Tornion kaupungin väestörakenne on erilainen ja heillä on suhteessa enemmän lapsiperheitä. Naapurikunnista myös Simo tällä hetkellä hyvin aktiivisesti houkuttelee lapsiperheitä myöntämällä erilaisia kannustinrahoja perheille, joihin syntyy uusia vauvoja. Heittäisin sellaisen haasteen myös kemiläisille päättäjille - kun täällä salissa tykätään rahasta puhua - niin, mietitäänpä ensi vuoden puolella millaisia ihan konkreettisia rahallisia houkuttimia me voisimme meidän kemiläisille lapsiperheille tarjota. Jopa lapsilisän yhteydessä maksettava Kemin oma kuntalisä voisi olla ehkä ratkaisu tai Simon tapaiset muutamat tuhannet eurot syntyviä lapsia kohti. Näihin toimiin vaadittava summa toki pienenee koko ajan, koska lapsia syntyy niin vähän.

Nuorten syrjäytyminen näkyy tällä hetkellä monentasoisina ongelmina, myös lisääntyneenä ilkeänä. Toivoisimme, että nuorten tilanne nähdään ja onnistumme tarjoamaan nuorille mielekästä tekemistä tässä kaupungissa ja tilaisuuden rakentaa elämää kestäväällä tavalla. Meidän täytyy pitää huolta nuorista. Kemissä on melko monipuolisesti tarjolla toisen asteen koulutusta. Korkeampaa koulutusta haluavat nuoret lähtevät toki muualle. Valitettavasti edes Kemin Lappian opiskelijoista kaikki eivät päädy opiskeluaikanaan asumaan tänne Kemiin. Nykyään suuren osan ammattiopinnoista kun voi tehdä täysin etänä.

Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus. Pidetään lasten ja nuorten hyvinvointi etusijalla kaikessa päätöksenteossa ja erityisesti kun suunnittelemme ensi vuonna koulu- ja päiväkotiverkon uudistusta.

Vihreät toivoo, että Vihreä Kemi on muutakin kuin vain brändi. Meidän tulee vaalia ympäristöä ja luontoarvoja tässä kaupungissa. Meidän ainutlaatuinen meriluonto, vesistöt, rannat, saaristo, metsät, kosteikot ja joki voivat olla myös matkailunkin valtteja. Meillä on toive, että Kemi tekisi yhteistyötä kaikkien Kemijoen varrella olevien kuntien kanssa ja miettisi vaihtoehtoja sille, että saisimme toimimattomien kalaportaiden sijasta rakennettua mahdollisimman luonnonmukaisia nuosu-uomia, jotka mahdollistaisivat - ei pelkästään arvokkaiden vaelluskalojen - vaan myös koko joen monimuotoisen ja herkän ekosysteemin palautumisen mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Hintalappu ennallistamiselle ei ole niin suuri kuin monesti luullaan. Sen arvo toteutuessaan on mittaamaton luonnolle ja ihmisille joen varrella. Jokien ennallistamisessa on saatu erittäin lupaavia tuloksia Suomessa viime aikoina. Toivoisimme laajempaa kartoitusta meidän joen ja meren tilanteesta ja rakentavaa yhteistyötä yli kuntarajojen.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 332 28.11.2022
§ 104 12.12.2022

Vihreät hyväksyy talousarvioesityksen ja taloussuunnitelman vuodelle 2023. Toivotamme valtuustolle ja kaikille Kemin asukkaille oikein rauhaisaa joulun aikaa ja ihmisarvoista ja onnellista uutta vuotta 2023. Kiitos.

Kaupunginvaltuusto kävi yleiskeskustelun aiheesta.

Kaupunginvaltuusto piti neuvottelutauon klo 17:15 – 18:40.

Tauon aikana valtuutettu Joni Määttä saapui kokoukseen ja valtuutetut Päivi Koskela sekä Paavo Väyrynen poistuivat kokouksesta.

Ryhmien välisissä neuvotteluissa saavutettiin yhteisymmärrys, jossa:

- esitetään toivomuspontena, että Kemin Vesi ja Energia Oy:n osingon maksun osalta vuoden 2024 talousarviovalmistelussa huomioidaan Kemin Vesi ja Energia Oy:n osingonmaksukyky ja tarkastellaan osingon ja kuntaveron keskinäistä suhdetta sosiaalisesti oikeudenmukaisella ja kestäväällä tavalla.
- Koulunkäynninohjaajien lomautuksia muutetaan niin, että kaupunki pyrkii järjestämään halukkaille korvaavan työn kaupungin toimialoilta, sekä tekee yhteistyötä myös hyvinvointialueen kanssa töiden järjestämiseksi.
- Ennen arkiston investointitilaan varatun rahan käyttöä (235 000 €) selvitetään mm. Valtakatu 32 tilan käyttö em, tarkoitukseen. Mahdollinen säästö käytetään Mansikkakanokan alueen kehittämiseen lasten ja nuorten harrastustoimintaa varten.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 em. muutoksin.

Liitteet

- [8] Vastaus valtuustoaloitteeseen kaupungin palvelujen ja toimintojen järjestämisestä
[9] Talousarvio 2023 Taloussuunnitelma 2023-2026 kv121222

Kaupunginhallitus	§ 332	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 104	12.12.2022

Oheismateriaali

Elinvoimalautakunnan talousarvioesitys 2023

Elinvoimatoimialan investointiesitykset 2023

Hyvinvointilautakunnan talousarvioesitys 2023

Kivalo-opiston talousarvioesitys 2023

Musiikkitoimen talousarvioesitys 2023

Ympäristölautakunnan talousarvioesitys 2023

Kumppanuussopimus, Meri-Lapin Teatteriyhdistys ry

Kaupunginhallitus § 336 28.11.2022
Kaupunginvaltuusto § 105 12.12.2022

Hallintosäännön päivitys

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 336

Valmistelu

Valmistelu: hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen ja kaupunginlakimies Essi Salmela 18.11.2022

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain 12 luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Perussäännökset valtuuston kokoontumisesta ovat kuntalaissa, mutta muiden toimielinten kohdalla kokousmenettely perustuu pääosin hallintosäännön määräyksiin.

Hallintosääntö ohjaa kunnan toimintaa ja jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan.

Hallintosäännöllä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta. Hallintosäännöllä valtuusto siirtää päätösvaltaansa kaupungin muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto voi antaa viranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaa edelleen. Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä.

Hallintosäännössä kuvataan kirjallisesti kunnan organisaatio, toimielinten ja viranhaltijoiden vastuu sekä toimivalta.

Hallintosääntöä on tarpeen päivittää, koska merkittävä osa kunnan palveluista henkilöstöineen siirtyy Lapin hyvinvointialueelle. Samassa yhteydessä päivitetään myös kaupungin organisaatiossa ja eri toimialoilta esille tulleet päivitys/muutostarpeet.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy hallintosääntöön tehdyt muutokset ja saattaa ne edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi hallintosääntöön tehdyt muutokset ja saattaa ne edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 105 553/00.01.01/2022

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä hallintosääntöön tehdyt muutokset.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 336 28.11.2022
§ 105 12.12.2022

Päätös

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginkanslian tekemään hallintosäntöön kaupunginteatteria koskevat tekniset muutokset teatterin yhdistysmuotoiseksi muuttumisen johdosta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen em. muutoksilla.

Kaupunginhallitus	§ 230	15.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 333	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 106	12.12.2022

Rahaston perustaminen

Kaupunginhallitus 15.08.2022 § 230

Valmistelu

Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen ja talouspäällikkö Katri Heberg

Kemin kaupunki saa ajoittain perintönä omaisuutta. Peritty omaisuus käytetään mahdollisessa testamentissa määrättyyn käyttötarkoitukseen tai perintöä (ns valtionperintö) anottaessa määriteltyyn tarkoitukseen.

Kuntalaissa 410/2015 ei ole erikseen säädetty rahastoista. Kunnalla voi olla vapaaehtoisia omia rahastoja. Rahaston hallinnoinnin kannalta on perusteltua, että rahaston kartuttaminen, käyttö ja varojen hoito perustuvat pysyväisluontoiseen sääntöön, vaikka säännökset sitä eivät edellytäkään.

Kuntalaissa ei erikseen säädetä siitä, mikä viranomaisen rahaston perustaa. Kuntalain luvun 4 pykälän 14 momentin 6 nojalla valtuusto päättää kunnan talouden ja rahoituksen perusteista. Rahaston perustamisen ja rahaston säännön hyväksyminen on katsottu kuuluvan talouden ja rahoituksen perusteisiin, joten toimivallan rahaston perustamisessa ja rahaston säännön hyväksymisessä on myös katsottu olevan valtuustotasolla.

Perintönä saatujen rahojen joustavan, pitkäjänteisen ja tarkoituksenmukaisen käytön mahdoillistamiseksi olisi tarpeen perustaa rahasto, jossa em käyttötarkoitukseen saatuja rahavaroja säilytetään.

Rahastolle tulee laatia säännöt ja sen hallinnoinnista tulee päättää samassa yhteydessä. Kaupunginhallituksen tulisi valmistella asia kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa keskusviraston tehtäväksi valmistella rahaston perustaminen ja laatia sen hallinnointia varten tarvittavat säädökset. Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että eri toimialoilla olevat aiemmin saatujen lahjoitusvarojen siirtäminen perustettavan rahaston alaisuuteen valmistellaan samassa yhteydessä..

Päätös

Kaupunginhallitus antoi keskusviraston tehtäväksi valmistella rahaston perustamisen ja laatia sen hallinnointia varten tarvittavat säädökset. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että eri toimialoilla olevat aiemmin saatujen lahjoitusvarojen siirtäminen perustettavan rahaston alaisuuteen valmistellaan samassa yhteydessä.

Kaupunginhallitus	§ 230	15.08.2022
Kaupunginhallitus	§ 333	28.11.2022
Kaupunginvaltuusto	§ 106	12.12.2022

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 333**Valmistelu**

Taluspäällikkö Katri Heberg, 22.11.2022, puh. 040-5121962

Kemin kaupunki on saanut valtiolta valtiokonttorin päätöksellä kolme perintöä ja kolme perintöä testamenteilla. Näiden yhteiset varat lokakuun lopussa olivat n. 370 000 euroa. Kahden testamentin osalta edunsaajaksi on määrätty perusturvan yksikkö, joten nämä varat siirtyvät hyvinvointialueelle (n. 70 000 euroa). Muut varat esitetään siirrettäväksi rahastoon. Rahaston säännöt liitteenä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä ja esittää valtuustolle hyväksyttäväksi:
1. hyvinvointipalveluiden lahjoitusrahaston perustamisen 1.1.2023 ja esitettyjen perintövarojen siirtämiseen rahastoon
2. rahastolle liitteenä olevat säännöt

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä ja esittää valtuustolle hyväksyttäväksi:
1. hyvinvointipalveluiden lahjoitusrahaston perustamisen 1.1.2023 ja esitettyjen perintövarojen siirtämiseen rahastoon
2. rahastolle liitteenä olevat säännöt

**Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 106
473/02.05.05/2022****Päätösehdotus**

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä:
1. hyvinvointipalveluiden lahjoitusrahaston perustamisen 1.1.2023 ja esitettyjen perintövarojen siirtämiseen rahastoon
2. rahastolle liitteenä olevat säännöt.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä:
1. hyvinvointipalveluiden lahjoitusrahaston perustamisen 1.1.2023 ja esitettyjen perintövarojen siirtämiseen rahastoon
2. rahastolle liitteenä olevat säännöt.

Liitteet

[11] Rahaston säännöt

Kaupunginhallitus § 339 28.11.2022
Kaupunginvaltuusto § 107 12.12.2022

Pirita Hyötylän eropyyntö luottamustoimesta

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 339

Valmistelu

Pirita Hyötylä on pyytänyt 15.11.2022 päivätyllä sähköpostilla eroa hyvinvointilautakunnan jäsenen sekä puheenjohtajan luottamustoimesta 1.1.2023 lähtien henkilökohtaisista syistä.

Lisäksi hyötylä pyytää eroa Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtajuudesta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se valitsee hyvinvointilautakuntaan uuden jäsenen ja puheenjohtajan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se valitsee hyvinvointilautakuntaan uuden jäsenen ja puheenjohtajan

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 107 2/00.00.01/2021

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se valitsee hyvinvointilautakuntaan uuden jäsenen ja puheenjohtajan.

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi eron Pirita Hyötylälle.

Jukka Ikäläisen esityksestä kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti Teija Jestilän hyvinvointilautakunnan jäseneksi ja puheenjohtajaksi.

Kaupunginhallitus § 343 28.11.2022
Kaupunginvaltuusto § 108 12.12.2022

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kevään 2023 kokousajat**Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 343****Valmistelu**

Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto päättävät kokoontua kevätkaudella 2023 seuraavan aikataulun mukaisesti:

Kaupunginhallitus Klo:14:00	Kaupunginvaltuusto Klo: 18:00
9.1	
23.1	30.1
6.2	
20.2	28.2
13.3	
27.3	3.4
11.4 (tiistai)	
24.4	2.5 (tiistai)
8.5	
22.5	
5.6	12.6
19.6	

Konserni- ja suunnittelujaosto päättää kokoontua kevätkaudella 2022 seuraavasti (ti klo 14:00): 19.1, 14.2, 14.3, 18.4 ja 16.5.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee kokousaikataulusuunnitelman tiedoksi ja saattaa sen valtuuston tietoon.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi kokousaikataulusuunnitelman tiedoksi ja saattaa sen valtuuston tietoon.

**Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 108
684/00.01.02/2022****Päätösehdotus**

Kaupunginvaltuusto merkitsee kokousaikataulusuunnitelman tiedoksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa valtuuston kokouksen 28.2.2023 maanantaille 27.2.2023.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen em. muutoksella.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite kaveria ei jätetä, ei ainakaan Kemissä**Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 109
740/12.05.00/2022**

Valtuutettu Kari Hanhisuanto esitti seuraavan aloitteen:

Kemin kaupungin ennaltaehkäisevän nuorisotyön sekä sovittelutoiminnan ennallistaminen pitkällä aikajänteellä myös taloutta tukevaan malliin.

Nuorison häiriökäyttäytyminen on hälyttävästi lisääntynyt viimeisinä vuosina ja tilanne näyttää pahenevan päivä päivältä. Olemme syvästi huolissamme tilanteen karkaamisesta kokonaan käsistämme. Kun vastaavasti nuorisotyön resurssit ovat pienentyneet, niin tämä yhtälö on kestämaton. Taloustilanteesta johtuvan liikkumavaran ollessa pieni, on siitakin huolimatta satsattava ennaltaehkäisevään toimintaan, koska se tuo eurot takaisin kaupungin käyttöön.

Jokainen nuori on yksilö, joka tulee omanlaisestaan yhteisöstä. Nuorella on omat perheeltä ja suvulta perityt käyttäytymismallit, arvot ja asenteet, joita muokkaavat ulkoiset tekijät: kaverit, koulu, some jne. Alati muuttuva sirpaleinen elämä niin koulussa kuin vapaa-ajalla lisää tarvetta tukeutua ja turvata – etsiä ja löytää rajoja. Tällä hetkellä tuntuu, että kaupunki hukkaa totaalisesti esimerkiksi sovittelun resurssit. On syytä ottaa käyttöön kaikki saatavilla olevat resurssit nuorison auttamiseksi.

Nuorisotyön arvostamista kosketuspintana nuorten ja yhteiskunnan välillä ei tule aliarvioida. Nuorisotyössä nuori täytyy kohdata sellaisena kuin hänet tavataan ja mielellään sellaisessa ympäristössä, joka on nuorelle luonteva ja turvallinen. Avoimessa nuorisotyössä nuori kohdataan ”puolueettomissa” fyysisissä tiloissa, joissa asioiden pohtiminen on erilaista kuin esim kouluissa. Koulunuorisotyö tapahtuu päivällä kouluaikaan eli nuorten ”työaikana”. On sanottu, ettei nuorisotyö tarvitse seiniä. Ehkä ei, mutta nuoriso tarvitsee ja turvalliset sellaiset.

Lasten ja nuorten kasvatus, arvot ja asenteet lähtevät kotoa. Vanhempien rooli lapsen ja nuoren elämässä on ehdoton. Vanhemmuuden tukeminen ja yhteisten pelisääntöjen kehittäminen sekä noudattaminen on ehdottoman tärkeää. Arvot, asenteet, kunnioitus ja tapakasvatus. Nämä aakkoset opitaan kotoa, mutta toki koulumaailma niitä pyrkii vahvistamaan. Olisiko silti meidän aikuisten pysähdyttävä ja kuunneltava, mitä nuorilla on kerrottavana. Ja olisiko meidän aikuisten uskallettava tiukemmin puuttua nähtyyn häiriökäyttäytymiseen. Puhutaan, mutta myös vahvasti kuunnellaan, mitä meille sanotaan.

Nuoret tarvitsevat tekemistä. Nuoret tarvitsevat rajoja. Nuoret tarvitsevat aikuisia ihmisiä. Nuoret tarvitsevat tiloja. Nuoret tarvitsevat nuorisotyöntekijöitä. Nuoret tarvitsevat tulevaisuuden.

Kaupunginvaltuusto

§ 109 12.12.2022

ALOITE

Valtuustoaloitteena Vasemmistoliiton ryhmä esittää, että Kemin kaupungin vahvuuteen palautetaan jengityöntekijät, jotka voivat jalkautua oikeasti sinne, missä nuoriso on.

Lisäksi esitämme, että Kemin kaupunki käyttää kaikki keinot, jotta kaupunkiin saadaan rekrytoitua lisää nuorisotyöntekijöitä. Käytettäkään vaikka Kemi-lisää alipalkkauksen parantamiseksi.

Kolmanneksi esitämme, että nuorisotyö kouluissa ja avoimessa toiminnassa koulun ulkopuolella tulee vahvasti erottaa toisistaan. Tietysti kummankaan arvoa aliarvioimatta.

Neljäntenä kohtana esitämme, että Kemin kaupungin on luotava mahdollisuudet siihen, että Karihaaran, Hepolan, Keskustan ja Syväkangas/Takajärvi kaupunginosista löytyvät nuorisotilat.

Viidenneksi esitämme, että sovittelun resurssit tutkitaan ja otetaan optimaalisesti käyttöön.

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto

§ 110 12.12.2022

Valtuutettu Paavo Väyrysen ja yhdentoista muun valtuutetun aloite Kemin kulttuurien talo - Sauvotalo**Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 110
741/10.03.01.02/2022**

Valtuutettu Ulla Miettunen esitti valtuutettu Paavo Väyrysen puolesta seuraavan aloitteen:

Kemin kulttuurien talo – Sauvotalo

Kemin kaupunginarkkitehti Onni Ermalan suunnittelema v.1955 valmistunut kulttuurihistoriallisesti arvokas Sauvotalo on osa kemiläisten ja lähikuntalaistenkin sielunmaisemaa.

Kaunis rakennus toimi aluksi työväentalona. Viime vuosikymmenet sitä on käytetty opetus- ja harrastustiloina. Se on palvellut sekä kulttuuri- että urheilutoimintaa.

Massiivisen (4300m²) ja monimuotoisen rakennuksen omistaa Lapin ammattikorkeakoulu. Rakennus on vielä kohtuullisessa kunnossa. Kiinteistölle on tehty kuntoarvio ja korjaussuunnitelma v. 2019. Korjauksia ei ole tehty, koska Lapin AMK:illa ei ole enää rakennukselle käyttöä. Rakennuksessa on monia ja monenlaiseen toimintaan sopivia tiloja: juhlasali näyttämötiloineen, auditorio, koulu- ja toimistohuoneita sekä nuoris- ja urheiluseurojen harrastustiloja.

Kemiläiset haluaisivat saada Sauvotalon takaisin arvoiseensa käyttöön. Lapin AMK on valmis yhteistyöhön, jotta arvokas rakennus pelastuisi. Suomen kulttuurirahasto tukee tällaisia hankkeita. EU:sta on myös mahdollisuus saada tukea. Museovirastolta on saatavissa tukea korjaustoimintaan säätiön kautta.

Tällä aloitteella me allekirjoittaneet esitämme, että Kemin kaupunki edesauttaisi Sauvotalon saamiseksi arvoiseensa käyttöön.

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 99, § 100, § 108, § 109, § 110

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 101, § 102, § 103, § 104, § 105, § 106, § 107

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Valitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 198, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu
Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42841

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja se on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut

valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) muutosvaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuimaksulaissa (1455/2015) säädetään.